

ПЕРЕТВОРЕННЯ ДЕРЖАВНИХ І КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В ТОВАРИСТВА: ПРАВОВІ АСПЕКТИ І ПРОЦЕДУРА

ЛІСТРОВА СВІТЛАНА

31.07.2025

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

ВЕБІНАР ДЛЯ ПРЕДСТАВНИКІВ БЮДЖЕТНИХ ТА КОМУНАЛЬНИХ
УСТАНОВ

ПЛАН ВЕБІНАРУ

I. ГКУ СКАСОВАНО: КОМУНАЛЬНІ ТА ДЕРЖАВНІ ПІДПРИЄМСТВА СТАНУТЬ ТОВАРИСТВАМИ!

1. Суб'єкти малого підприємництва, середні і великі визначає Закон № 4196
2. З 28.08.2025 створення комунальних і державних підприємств заборонено!
3. Скільки часу маємо на перетворення комунальних і державних підприємств у товариства
4. Що дозволено протягом 3-річного перехідного періоду?
5. Які організаційно-правові форми можливі для комунальних підприємств, які перетворюються у товариства
6. КНП змінить назву на комунальне некомерційне товариство
7. Комунальне комерційне і спільне комунальне підприємство перетворюються на товариства.
8. Чи можливе продовження дії трудового договору при реорганізації?
9. Які нові ОПФ можливі для державних підприємств, що перетворюються на товариства, та хто ухвалює рішення?
10. Право оперативного управління і право господарського відання діють протягом перехідного періоду

Суб'єкти малого підприємництва, середні та великі визначаються Законом № 4196

Суб'єктами мікропідприємництва є:

фізичні особи - підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та обсяг річного доходу від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро, визначену за офіційним курсом гривні щодо іноземних валют, встановленим НБУ (середній за звітний період - календарний рік);

юридичні особи - суб'єкти господарювання незалежно від організаційно-правової форми чи форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та обсяг річного доходу від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро, визначену за офіційним курсом гривні щодо іноземних валют, встановленим НБУ (середній за звітний період - календарний рік).

Суб'єктами малого підприємництва є:

фізичні особи - підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та обсяг річного доходу від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за офіційним курсом гривні щодо іноземних валют, встановленим НБУ (середній за звітний період - календарний рік);

юридичні особи - суб'єкти господарювання незалежно від організаційно-правової форми чи форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та обсяг річного доходу від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за офіційним курсом гривні щодо іноземних валют, встановленим НБУ (середній за звітний період - календарний рік).

Суб'єктами великого підприємництва є юридичні особи - суб'єкти господарювання незалежно від організаційно-правової форми чи форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) перевищує 250 осіб та обсяг річного доходу від будь-якої діяльності перевищує суму, еквівалентну 50 мільйонам євро, визначену за офіційним курсом гривні щодо іноземних валют, встановленим НБУ (середній за звітний період - календарний рік).

ч. 4 ст.2 Закону України “Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб” від 09.01.2025 № 4196-IX (ст. 55 ГКУ)

Скільки часу маємо на перетворення комунальних і державних підприємств на товариства?

1. З 28.08.2025 Господарський кодекс України буде скасований - введений в дію Закон від 09.01.2025 № 4196-IX.

2. З 28.08.2025 не будуть створюватися комунальні і державні підприємства.

3. З 28.08.2025 ЗОЗ можуть створюватися у формі комунальних установ і комунальних некомерційних товариств.

4. З 28.08.2025 до 28.02.2026 - прийняття рішень про ліквідацію чи перетворення держпідприємств (крім державних некомерційних підприємств) в АТ, ТОВ чи ДНТ.

З 28.08.2025 по 28.08.2028:

- КНП змінюють назву на КТН, а ДНП на ДНТ (це зміна ОПФ без перетворення).

- комунальні та державні підприємств (крім КНП і ДНП) перетворюються на АТ, ТОВ, КНТ чи ДНТ.

**І. ГКУ
СКАСОВАНО:
КОМУНАЛЬНІ ТА
ДЕРЖАВНІ
ПІДПРИЄМСТВА
СТАНУТЬ
ТОВАРИСТВАМИ!**

Стаття 108. Перетворення юридичної особи

1. Перетворенням юридичної особи є зміна її організаційно-правової форми.

2. У разі перетворення до нової юридичної особи переходять усе майно, усі права та обов'язки попередньої юридичної особи.

Цивільний кодекс України

З 28.08.2025 створення комунальних і державних підприємств заборонено!

Стаття 13. Особливості створення і діяльності юридичних осіб та державної реєстрації змін до відомостей про юридичних осіб

1. **Створення** юридичних осіб в організаційно-правових формах державного підприємства (державного комерційного підприємства, **державного некомерційного підприємства**, казенного підприємства), **комунального підприємства** (комунального комерційного підприємства, **комунального некомерційного підприємства**), спільного комунального підприємства, приватного підприємства, іноземного підприємства, дочірнього підприємства, підприємства об'єднання громадян (релігійної організації, профспілки), підприємства споживчої кооперації **забороняється.** **З 28.08.2025**

Стаття 14. Особливості припинення підприємств у перехідний період

1. Протягом шести місяців з дня введення в дію цього Закону учасники (засновники) підприємства, уповноважений суб'єкт управління об'єктами державної власності приймають рішення про припинення підприємства (**крім державних некомерційних підприємств**), єдиним учасником (засновником) якого є держава, крім підприємств, щодо яких відкрито провадження у справі про банкрутство. **З 28.08.2025 по 28.02.2026**

І. ГКУ СКАСОВАНО:
КОМУНАЛЬНІ ТА
ДЕРЖАВНІ
ПІДПРИЄМСТВА
СТАНУТЬ
ТОВАРИСТВАМИ!

Реорганізація юрособи: види та процедура за ЦКУ

1. Юридична особа припиняється в результаті реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації. У разі реорганізації юридичних осіб майно, права та обов'язки переходять до правонаступників.
ч. 1 ст. 104 Цивільного кодексу України

1. Злиття, приєднання, поділ та перетворення юридичної особи здійснюються **за рішенням його учасників або органу юридичної особи, уповноваженого на це установчими документами**, а у випадках, передбачених законом, - за рішенням суду або відповідних органів державної влади.

ч. 1 ст. 106 Цивільного кодексу України

Стаття 108. Перетворення юридичної особи

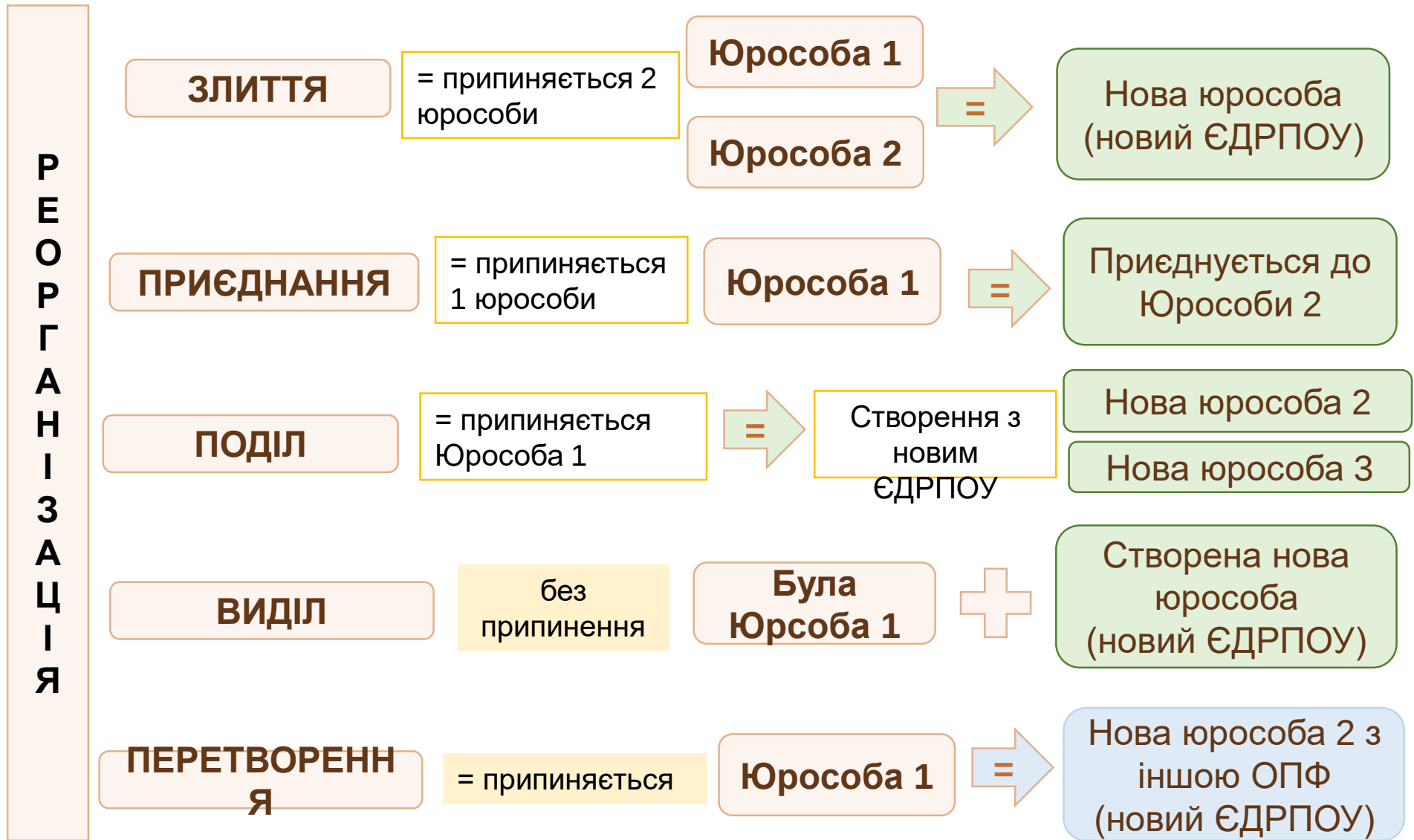
1. Перетворенням юридичної особи є зміна її організаційно-правової форми.
2. У разі перетворення до нової юридичної особи переходять усе майно, усі права та обов'язки попередньої юридичної особи.
Цивільний кодекс України

Стаття 109. Виділ

1. Виділом є перехід за розподільчим балансом частини майна, прав та обов'язків юридичної особи **до однієї або кількох створюваних нових юридичних осіб.**

І. ГКУ
СКАСОВАНО:
КОМУНАЛЬНІ ТА
ДЕРЖАВНІ
ПІДПРИЄМСТВА
СТАНУТЬ
ТОВАРИСТВАМИ!

Реорганізація юрособи: суть і види

І. ГКУ
СКАСОВАНО:
КОМУНАЛЬНІ ТА
ДЕРЖАВНІ
ПІДПРИЄМСТВА
СТАНУТЬ
ТОВАРИСТВАМИ
!

Які реєстраційні дії будуть дозволені та заборонені з 28.08.2025 і через 3 роки

Стаття 13. Особливості створення і діяльності юридичних осіб та державної реєстрації змін до відомостей про юридичних осіб

1. Створення юридичних осіб в організаційно-правових формах державного підприємства (державного комерційного підприємства, державного некомерційного підприємства, казенного підприємства), **комунального підприємства** (комунального комерційного підприємства, комунального некомерційного підприємства), **спільного комунального підприємства**, приватного підприємства, іноземного підприємства, дочірнього підприємства, підприємства об'єднання громадян (релігійної організації, профспілки), підприємства споживчої кооперації забороняється.

3 28.08.2025

2. Забороняється внесення змін до відомостей про державні підприємства (державні комерційні підприємства, казенні підприємства), комунальні підприємства, спільні комунальні підприємства, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, крім:

державної реєстрації припинення юридичної особи шляхом перетворення або ліквідації та пов'язаних з цим змін до відомостей про юридичну особу;

державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, пов'язаних із зміною керівника юридичної особи, або державної реєстрації зміни складу комісії з припинення, голови комісії або ліквідатора, керуючого припиненням;

державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, пов'язаних із передачею єдиного майнового комплексу державного підприємства до сфери управління Фонду державного майна України;

державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, пов'язаних із відкриттям провадження у справі про банкрутство такої юридичної особи.

3 28.08.2028

І. ГКУ СКАСОВАНО:
КОМУНАЛЬНІ ТА
ДЕРЖАВНІ
ПІДПРИЄМСТВА
СТАНУТЬ
ТОВАРИСТВАМИ

Організаційно-правові форми можливі для комунальних підприємств, що перетворюються в товариства

Діючі нині ОПФ

Комунальне некомерційне підприємство

Комунальне комерційне підприємство

Спільне комунальне підприємство

Зміна найменування
на

Перетворення в

Перетворення з 28.08.2025 по 28.08.2028

Комунальне некомерційне товариство

Акціонерне товариство (100% акцій/збереження пропорцій участі ТГ)

Товариство з обмеженою відповідальністю (100% частка /збереження пропорцій участі ТГ)

Комунальне некомерційне товариство (зі збереженням пропорцій участі ТГ)

Особливості діяльності та управління комунальними підприємствами визначаються [Законом України](#) "Про місцеве самоврядування в Україні".

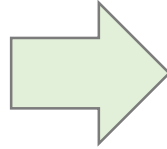
Особливості діяльності та управління спільними комунальними підприємствами визначаються [Законом України](#) "Про співробітництво територіальних громад". ч. 8 ст. 3 Закону № 4196

Спільне комунальне підприємство перетворюється в акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю або в комунальне некомерційне товариство із збереженням пропорцій участі відповідних територіальних громад. ч. 3 ст. 14 Закону № 4196

КПН змінить назву на комунальне некомерційне товариство

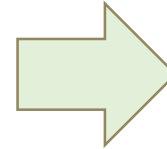
У період з 28.08.2025 по 28.08.2028

Зміна найменування

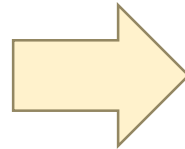
слова "**комунальне некомерційне підприємство**" замінюють відповідно словами "**комунальне некомерційне товариство**"

Рішення про зміну найменування

Рішення про зміну найменування КПН приймається засновником, який створив КНН - відповідною місцевою радою (ТГ)

Процедура зміни найменування

Прийняття рішення засновником про зміну найменування і затвердження Статуту в новій редакції, передачу майна

Подання держреєстратору рішення про зміну найменування та Статуту в новій редакції - **ЄДРПОУ не змінюється**

Стаття 90. Найменування юридичної особи

1. Юридична особа повинна мати своє **найменування, яке містить інформацію про її організаційно-правову форму та назву.**

Найменування установи має містити **інформацію про характер її діяльності.**

Юридична особа може мати крім повного найменування скорочене найменування. <...>

3. **Найменування юридичної особи вказується в її установчих документах і вноситься до єдиного державного реєстру. <...>**

5. Юридична особа не має права використовувати найменування іншої юридичної особи.

Цивільний кодекс України

І. ГКУ СКАСОВАНО:
КОМУНАЛЬНІ ТА
ДЕРЖАВНІ
ПІДПРИЄМСТВА
СТАНУТЬ
ТОВАРИСТВАМИ

Які організаційно-правові форми можливі для комунальних підприємств, що перетворюються на товариства?

Комунальне комерційне підприємство перетворюється в:

Акціонерне товариство

Товариство з обмеженою відповідальністю, 100 відсотків акцій (часток) якого належать відповідній територіальній громаді
або

Комунальне некомерційне товариство.

Спільне комунальне підприємство перетворюється в:

Акціонерне товариство із збереженням пропорцій участі відповідних територіальних громад

Товариство з обмеженою відповідальністю із збереженням пропорцій участі відповідних територіальних громад
або

Комунальне некомерційне товариство із збереженням пропорцій участі відповідних територіальних громад.

ч. 3 ст. 14 Закону № 4196

Перетворенням юридичної особи є зміна її організаційно-правової форми.

У разі перетворення до нової юридичної особи переходять усе майно, усі права та обов'язки попередньої юридичної особи.

**І. ГКУ СКАСОВАНО:
КОМУНАЛЬНІ ТА
ДЕРЖАВНІ
ПІДПРИЄМСТВА
СТАНУТЬ
ТОВАРИСТВАМИ**

Хто приймає рішення про перетворення комунальних підприємств

Комунальні підприємства:

Виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються такі питання:

<..> 30) **прийняття рішень про** <..> створення, **ліквідацію, реорганізацію та перепрофілювання підприємств, установ та організацій комунальної власності** відповідної територіальної громади. *абз. 1 п. 30 ч. 1 ст. 26 Закону № 280*

Стаття 17. Відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад

Відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування.

Державні підприємства:

Стаття 6. Повноваження уповноважених органів управління

1. Уповноважені органи управління відповідно до покладених на них завдань:

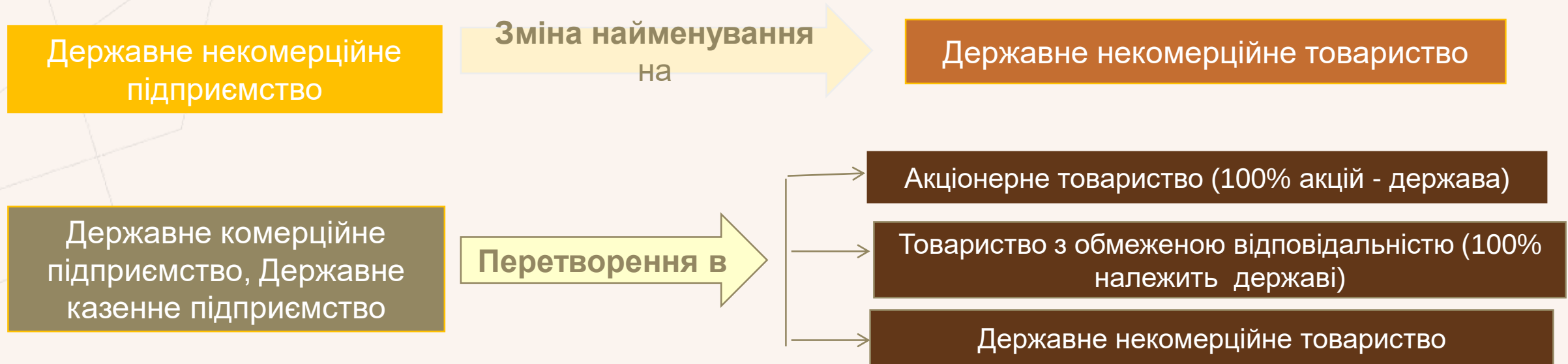
1) **приймають рішення про створення, реорганізацію і ліквідацію підприємств, установ та організацій, заснованих на державній власності.** *Закон № 185*

**І. ГКУ
СКАСОВАНО:
КОМУНАЛЬНІ ТА
ДЕРЖАВНІ
ПІДПРИЄМСТВА
СТАНУТЬ
ТОВАРИСТВАМИ**

Які організаційно-правові форми можливі для державних підприємств, що перетворюються на товариства?

Діюча ОПФ

У період з 28.08.2025 по 28.08.2028

До 28.02.2026 **учасники (засновники)** підприємства, уповноважений суб'єкт управління об'єктами державної власності **приймають рішення про припинення підприємства (крім державних некомерційних підприємств)**, єдиним учасником (засновником) якого є держава, крім підприємств, щодо яких відкрито провадження у справі про банкрутство. *ч. 1 ст. 14 Закону № 4196*

Порядок перетворення державного підприємства в акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, 100 відсотків акцій (часток) якого належать державі, затверджується КМУ.

Порядок перетворення державного підприємства в державне некомерційне товариство затверджується Кабінетом Міністрів України. *ч. 3 ст. 14 Закону № 4196*

Право оперативного управління і право господарського відання

Стаття 11. Право господарського відання.

діє до

28.08.2028

1. **Право господарського відання є речовим правом суб'єкта підприємництва, що володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за ним власником (уповноваженим суб'єктом управління об'єктами державної власності, уповноваженим органом місцевого самоврядування), з обмеженням правомочності розпорядження щодо окремих видів майна за згодою власника (уповноваженого суб'єкта управління об'єктами державної власності, уповноваженого органу місцевого самоврядування) у випадках, передбачених законом та установчими документами.**

Закон № 4196

Стаття 12. Право оперативного управління

діє до 28.08.2028

1. **Право оперативного управління є речовим правом суб'єкта господарювання, що володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за ним власником (уповноваженим суб'єктом управління об'єктами державної власності, уповноваженим органом місцевого самоврядування) для здійснення некомерційної господарської діяльності, у межах, встановлених законом та власником майна (уповноваженим суб'єктом управління об'єктами державної власності, уповноваженим органом місцевого самоврядування).**

2. **Власник майна, закріпленого на праві оперативного управління, здійснює контроль за використанням і збереженням переданого в оперативне управління майна безпосередньо або через уповноважений ним орган і має право вилучати надлишкове майно, а також майно, що не використовується, та майно, що використовується не за призначенням.**

**І. ГКУ
СКАСОВАНО:
КОМУНАЛЬНІ ТА
ДЕРЖАВНІ
ПІДПРИЄМСТВА
СТАНУТЬ
ТОВАРИСТВАМИ**

ПЛАН ВЕБІНАРУ

II. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЙМЕНУВАННЯ КНП НА КНТ І ДНП НА ДНТ

1. Хто й коли ухвалює рішення про зміну форми КНП і ДНП?
2. Які форми реорганізації можливі в перехідний період?
3. Органи управління та наглядова рада КНТ (ДНТ)
4. Посадова особа Товариства і фідучіарні обов'язки посадової особи
5. Спрощена процедура перейменування доступна лише КНП і ДНП
6. Чи потрібно повідомляти ДПС і ПФУ про зміну ОПФ?
7. Чи потрібно закривати рахунки в банку і Казначействі та відкривати нові?
8. Як надається земля некомерційним товариствам
9. Узуфрукт комунального і державного майна: що це?
10. Які обмеження містить узуфрукт комунального і державного майна?
11. Ліцензії, дозволи, сертифікати й акредитації залишаються чинними?
12. Правочини, щодо вчинення яких є заінтересованість
13. Чи підлягатиме фінансова звітність незалежному аудиту?
14. Чи потрібно вносити зміни до колдоговору та інших локальних актів і положень?

Хто й коли має ухвалити рішення про зміну форми КНП і ДНП?

Державні та комунальні некомерційні підприємства протягом перехідного періоду, передбаченого цим Законом, у своїх найменуваннях слова **"державне некомерційне підприємство"** або **"комунальне некомерційне підприємство"** замінюють відповідно словами **"державне некомерційне товариство"** або **"комунальне некомерційне товариство"**.

Зміна найменування державного або комунального некомерційного підприємства відповідно до вимог цього пункту не вважається його перетворенням.

ч. 11 ст. 17 Закону № 4196

Територіальні громади можуть створювати та бути учасниками господарських товариств та непідприємницьких товариств.

ч. 3 ст. 17 Закону № 280

II. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЙМЕНУВАН НЯ КНП НА КНТ І ДНП НА ДНТ

Зміна ОПФ комунального некомерційного підприємства - з 28.08.2025 3 роки

Виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються такі питання:

<..> 30) **прийняття рішень про** <..> створення, **ліквідацію, реорганізацію та перепрофілювання підприємств, установ та організацій комунальної власності** відповідної територіальної громади.

абз. 1 п. 30 ч. 1 ст. 26 Закону № 280

Зміна ОПФ державного некомерційного підприємства - з 28.08.2025 є 3 роки

Стаття 6. Повноваження уповноважених органів управління

1. **Уповноважені органи управління** відповідно до покладених на них завдань:

1) **приймають рішення про створення, реорганізацію і ліквідацію** підприємств, установ та організацій, заснованих на державній власності.

Закон №

Хто й коли має ухвалити рішення про зміну форми КНП і ДНП?

Рішення про зміну організаційно-правової форми з КНП (ДНП) на комунальне (державне некомерційне товариство **приймається рішенням відповідної місцевої ради** (органу управління) навіть у випадку, коли це відбувається через зміну найменування.

Підприємство, єдиним учасником (засновником) якого є держава або територіальна громада (територіальні громади), припиняється в результаті перетворення або ліквідації.

У разі перетворення підприємства, єдиним учасником (засновником) якого є держава або територіальна громада (територіальні громади), уповноважений суб'єкт управління об'єктами державної власності або **уповноважений орган місцевого самоврядування самостійно обирає організаційно-правову форму юридичної особи - правонаступника** такого підприємства відповідно цієї статті. *ст. 14 Закону № 4196*

КНП - Місцева рада має прийняти рішення про:

Зміну найменування у зв'язку зі зміною організаційно-правової форми

Затвердити новий Статут з урахуванням вимог Закону № 4196 і інших законів;

Передати землю в постійне користування і **майно** - на праві узуфрукту.

ДНП - Уповноважені органи управління відповідно до покладених на них завдань:

1) **приймають рішення про створення, реорганізацію і ліквідацію підприємств, установ та організацій, заснованих на державній власності;**

3) **затверджують статuti (положення) підприємств, установ та організацій, що належать до сфери їх управління, і господарських структур та здійснюють контроль за їх дотриманням;**

п. 1 і 3 ч. 1 ст. 6 Закону № 4196

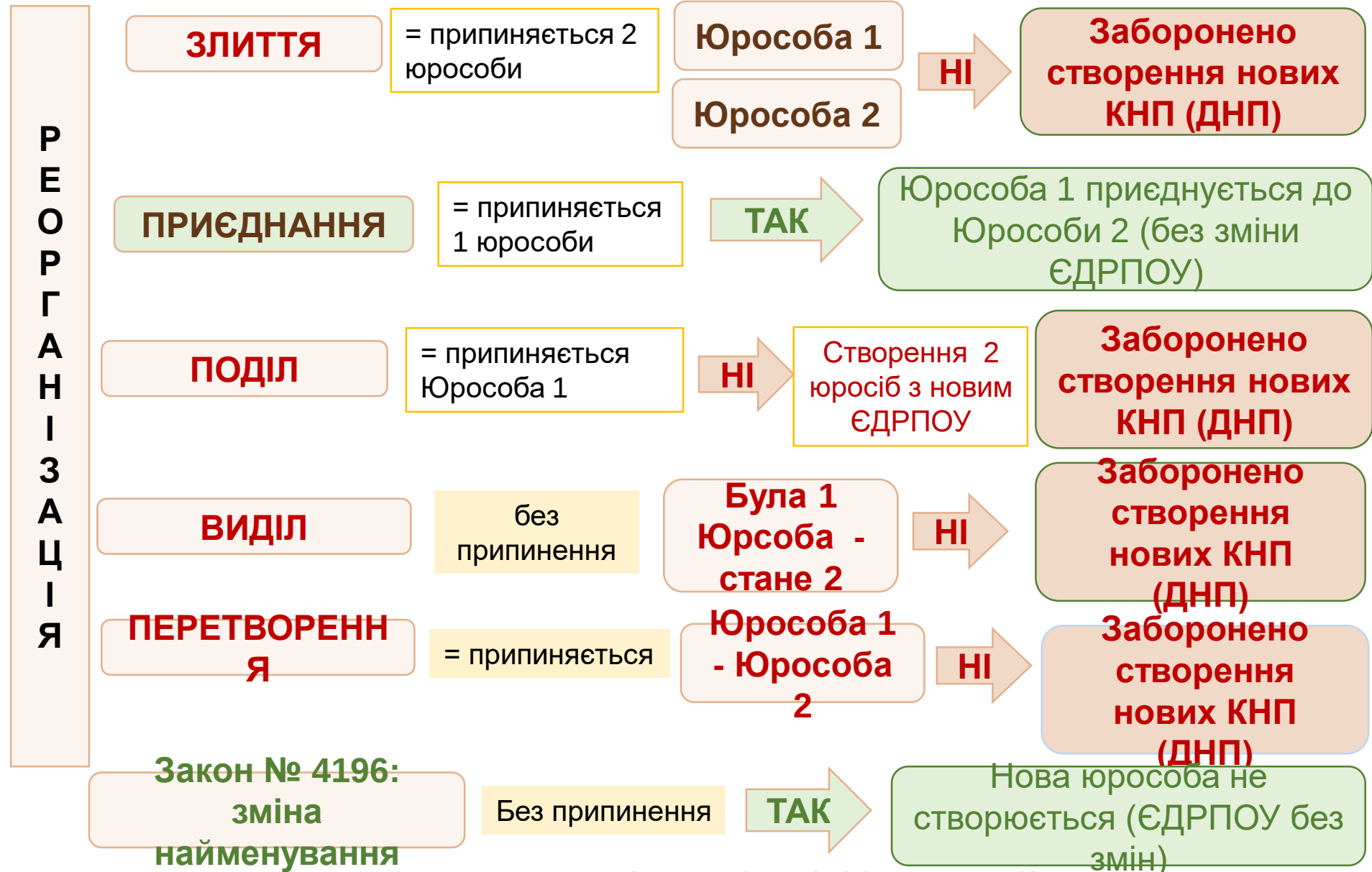
II. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЙМЕНУВАН НЯ КНП НА КНТ І ДНП НА ДНТ

Які форми реорганізації КНП і ДНП можливі в перехідний період

Перехідний
період:
з 28.08.2025
по 28.08.2028

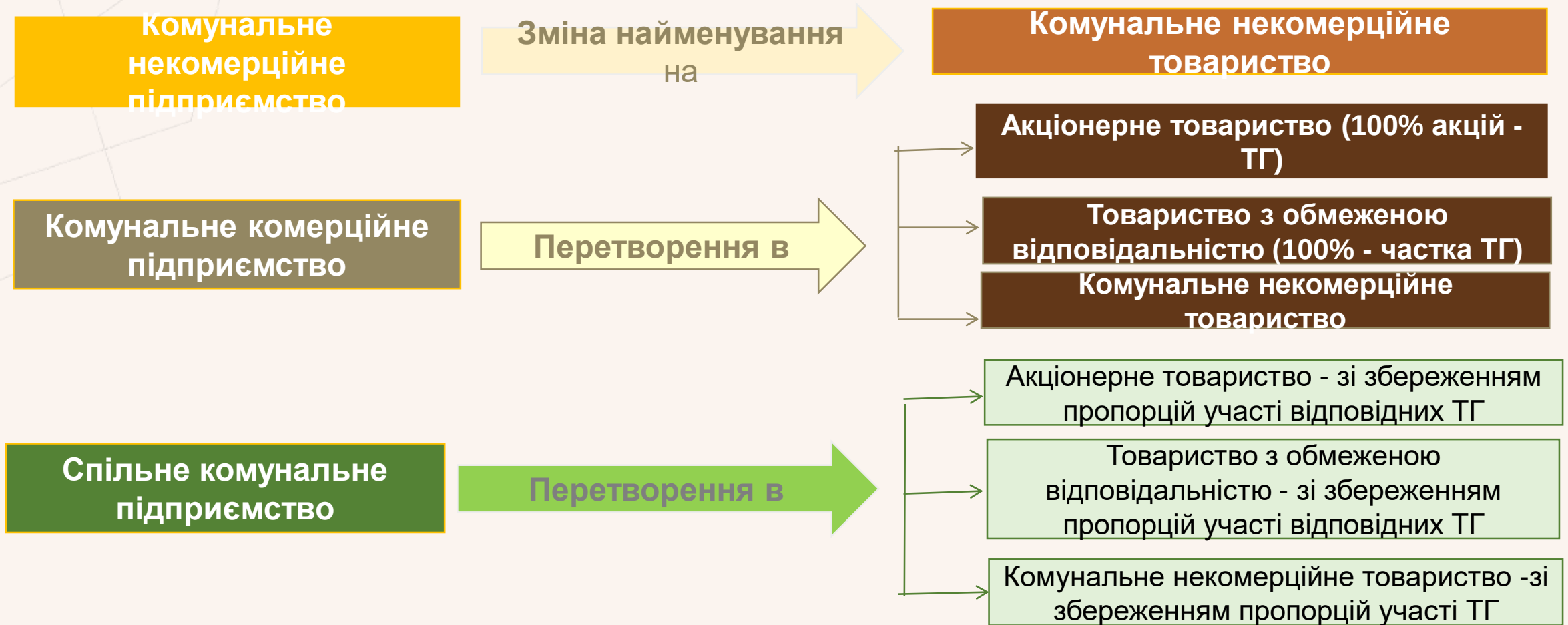
II. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЙМЕНУВАН НЯ КНП НА КНТ І ДНП НА ДНТ

Які можливі нові форми для комунальних підприємств?

Діюча ОПФ

У період з 28.08.2025 по 28.08.2028 має стати

II. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЙМЕНУВАН НЯ КНП НА КНТ І ДНП НА ДНТ

Стаття 17. Прикінцеві та перехідні положення

11. **Державні та комунальні некомерційні підприємства протягом перехідного періоду**, передбаченого цим Законом, **у своїх найменуваннях слова "державне некомерційне підприємство" або "комунальне некомерційне підприємство" замінюють відповідно словами "державне некомерційне товариство" або "комунальне некомерційне товариство"**.

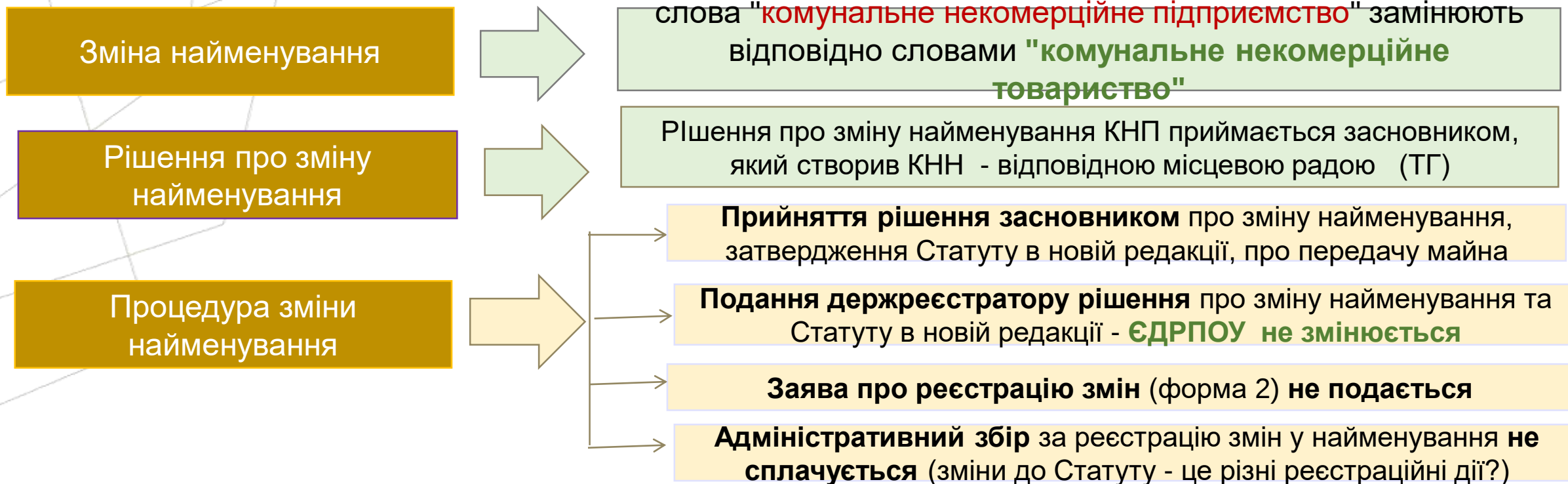
Зміна організаційно-правової форми юридичної особи з державного некомерційного підприємства або комунального некомерційного підприємства на відповідно державне некомерційне товариство або комунальне некомерційне товариство **здійснюється державним реєстратором** юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань **під час державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу**, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, щодо її найменування, передбачених абзацом першим цього пункту, **без подання окремої заяви та без справляння адміністративного збору**.

Зміна найменування державного або комунального некомерційного підприємства відповідно до вимог цього пункту **не вважається його перетворенням**.

Після закінчення перехідного періоду, передбаченого цим Законом, **юридичні особи, зареєстровані в організаційно-правовій формі державного некомерційного підприємства, комунального некомерційного підприємства, вважаються відповідно державним некомерційним товариством, комунальним некомерційним товариством** та керуються законодавством про державні та комунальні некомерційні товариства **незалежно від прийняття такими юридичними особами рішення про зміну найменування та державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу**, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань. **Закон**

Спрощена процедура перейменування доступна лише КНП і ДНП

У період з 28.08.2025 по 28.08.2028

II. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЙМЕНУВАННЯ КНП НА КНТ І ДНП НА ДНТ

Хто має подати рішення про зміну найменування держреєстратору?

У рішенні відповідної місцевої ради уповноважують особу, яка має подати рішення про зміну найменування для державної реєстрації змін у найменуванні.

Хто подає заяву про внесення змін до Статуту держреєстратору?

У рішенні уповноважують особу (часто це керівник комунального підприємства), яка має подати рішення про реєстрацію змін до Статуту чи Статуту у новій редакції.

Чи подавати Заяву за формою 2 для реєстрації змін установчого документу?

ВЕБІНАР ДЛЯ ПРЕДСТАВНИКІВ БЮДЖЕТНИХ ТА КОМУНАЛЬНИХ

УСТАНОВ

Чи потрібно повідомляти ДПС і ПФУ про зміну ОПФ?

Технічний адміністратор Єдиного державного реєстру в день проведення реєстраційної дії забезпечує передачу до інформаційних систем:

центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та **центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, - відомостей про проведення такої реєстраційної дії;**

Пенсійного фонду України - відомостей про проведення реєстраційної дії щодо державної реєстрації рішення про **припинення** юридичної особи, відокремленого підрозділу юрособи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави, початок проведення спрощеної процедури державної реєстрації **припинення** юрособи в результаті її ліквідації, державну реєстрацію **припинення** юрособи, відокремленого підрозділу юрособи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави, та підприємницької діяльності фізособи – підприємця. *ч. 2 ст. 13 Закону «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» від 15.05.2003 . № 755.*

ДПС

Подавати заяву № 1-ОПП із позначкою «Зміни» не потрібно (п. 9.2 розд. IX Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Мінфіну від 09.12.2011 р. № 1588).

На підставі повідомлення держреєстратора **податкові органи також самостійно внесуть зміни до облікових даних юрособи як платника податків.**

ПФУ

У разі отримання контролюючим органом від держреєстратора відомостей з реєстраційної картки про внесення змін до відомостей про **юридичну особу**, які містяться в Єдиному державному реєстрі, на проведення державної реєстрації змін до установчих документів із зазначенням номера та дати внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру, **контролюючий орган вносить відповідні зміни до реєстру страхувальників.**

п. 6 розд. II Порядку обліку платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженого наказом Мінфіну від 24.11.2014 № 1162

Чи потрібно закривати рахунки в банку і Казначействі та відкривати нові?

Інструкція про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків, затверджена постановою Правління НБУ від 29.07.2022 № 162:

13. Умови відкриття рахунку та особливості його обслуговування і закриття зазначаються в договорі, що укладається між надавачем платіжних послуг та користувачем - власником рахунку, і не повинні суперечити вимогам цієї Інструкції.

Договір банківського рахунку, <...> укладаються між надавачем платіжних послуг та користувачем з урахуванням вимог, визначених Законом та Законом України "Про фінансові послуги та фінансові компанії" .<...>

114. Процедура відкриття надавачем платіжних послуг нових рахунків і закриття раніше відкритих рахунків користувачів **(змінa рахунків) здійснюється в разі:**

- 1) проведення реорганізації або перенесення обслуговування рахунків у межах одного надавача платіжних послуг;
- 2) проведення реорганізації надавача платіжних послуг шляхом злиття, приєднання, поділу, виділу;
- 3) зміни порядку бухобліку рахунків користувачів.

1. **Банк потрібно повідомити про зміну найменування юрособи** (без зміни ЄДРПОУ).

2. **До договору банківського рахунку вносяться зміни.**

3. Інструкція № 162 **не передбачає прямої норми щодо зміни рахунків** - це питання потрібно узгоджувати з обслуговуючим банком.

Банк закриває поточні/платіжні рахунки користувачів: на підставах, передбачених законодавством України або договором між надавачем платіжних послуг та користувачем (пп. 4 п. 121 Інструкції № 162).

4. **Кваліфіковані електронні цифрові підписи та електронні печатки потрібно оновити.**

Рахунки одержувачів бюджетних коштів в Казначействі

У разі реорганізації клієнта та/або зміни найменування **без зміни коду за ЄДРПОУ рахунки не закриваються** (абз. 6 п.5 розд. VII Порядку відкриття та закриття рахунків, затвердженого наказом Мінфіну 22.06.2012 № 758)

Чи потрібно змінювати КЕП і електронні печатки?

Зміна електронного підпису та електронних печаток через зміну назви юридичної особи (або інших даних у сертифікаті) = Нові електронні сертифікати.

Стаття 1 Закону «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» (ч. 1):

21) ідентифікаційні дані особи - набір даних, які дають змогу встановити фізичну, юридичну особу або представника юридичної особи;

22) ідентифікація особи - процес використання ідентифікаційних даних особи з документів, створених на матеріальних носіях, та/або електронних даних, у результаті якого забезпечується однозначне встановлення фізичної, юрособи або уповноваженого представника юрособи та перевірка належності особі таких даних;

52) сертифікат електронного підпису - електронне свідоцтво, що пов'язує відкритий ключ електронного підпису з фізособою та підтверджує щонайменше прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) такої особи;

53) сертифікат електронної печатки - електронне свідоцтво, що пов'язує відкритий ключ електронної печатки з юридичною особою, особою, яка здійснює господарську діяльність, та підтверджує найменування;

Стаття 6. Електронний підпис та електронна печатка

Для ідентифікації автора електронного документа може використовуватися електронний підпис.

Для підтвердження достовірності походження та цілісності електронного документа може використовуватися електронна печатка.

Суб'єкти електронного документообігу використовують електронні підписи та електронні печатки у випадках, встановлених законодавством, або за домовленістю між відповідними суб'єктами.

Порядок використання електронного підпису у банківській системі України та на ринках небанківських фінансових послуг, державне регулювання та нагляд за діяльністю на яких здійснює НБУ, а також при наданні платіжних послуг визначається НБУ. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг»

Про зміну найменування підприємства потрібно повідомити у 3-денний термін надавача електронних довірчих послуг, який видавав ключі КЕП і надати

документ, що підтверджує зміни ((витяг з ЄДР).

п. 64 Вимог до надавачів послуг електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг, затверджених постановою Кабміну від 28.06.2024 р. № 764

ВЕБІНАР ДЛЯ ПРЕДСТАВНИКІВ БЮДЖЕТНИХ ТА КОМУНАЛЬНИХ УСТАНОВ

Чи треба повідомляти інші органи та Фонди про зміну найменування?

Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю

Роботодавець у якого змінилося найменування чи місцезнаходження юридичної особи подає заяву і копію довідки протягом 10 робочих днів після держаної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи. - ця норма, як і сам Порядок реєстрації роботодавців у Фонді - **скасовано 09.06.2023.**

Немає вимоги подавати відомості про зміну найменування.

Між Фондом і ПФУ здійснюється автоматичний обмін інформацією відповідно до Порядку надання Пенсійним фондом України Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю інформації з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру, затвердженим постановою Правління ПФУ від 10.03.2023 № 14-2.

Центр зайнятості - якщо отримували дозвіл на працевлаштування іноземців

Такий роботодавець обов'язаний **повідомити центр зайнятості про зміну назви юридичної особи** (ст. 42⁵ Закону "Про зайнятість населення" від 05.07.12 р. № 5067-VI - для внесення змін до дозволу роботодавець має **подати заяву за формою, визначеною в додатку 4 до постанови КМУ від 24.01.2023 № 68, не пізніш як за 30 днів після**

перейменування. Підтвердження зміни найменування юрособи-

роботодавця територіальний центр зайнятості отримує

самостійно з ЄДР

МОЗ

Органи ліцензування належить повідомити повідомлення про зміну найменування - у місячний строк з дня настання таких змін:

Ліцензія на медичну практику

Ліцензія на обіг наркотиків

НСЗУ

Зміни до договору з НСЗУ у зв'язку зі зміною найменування

Дозволи - переоформлення залежно від виду дозволу (документу)

Акредитаційний сертифікат протягом 30 днів з дати внесення змін (п. 18 Порядку акредитації закладу охорони здоров'я, затвердженого ПКУМ від 15.07.1997 № 765.

Управління соцзахисту - якщо є чорнобильці

Контрагенти й інші органи/юрособи, з якими є взаємовідносини- повідомити листом про зміну найменування і внести зміни до договорів.

Ліцензії залишаються чинними?

Стаття 15. Зміни, що стосуються ліцензіата або назви виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню

<...>

2. Ліцензіат зобов'язаний повідомляти орган ліцензування про зміни даних, зазначених у заяві, документах та відомостях, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, протягом строку, встановленого ліцензійними умовами. У разі відсутності ліцензійних умов ліцензіат зобов'язаний повідомляти орган ліцензування про зміни даних, зазначених у заяві, документах та відомостях, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, **протягом одного місяця з дня, наступного за днем їх настання.**

Зміна місця провадження господарської діяльності, створення нового (додаткового) місця провадження не є розширенням виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

<...>

Орган ліцензування здійснює розгляд повідомлення про зміни даних, зазначених у заяві, документах та відомостях, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, протягом 10 робочих днів та у разі відсутності підстав для відмови у внесенні змін даних, зазначених у заяві, документах та відомостях, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, вносить оновлені відомості до ліцензійного реєстру.

У разі відмови у внесенні змін даних, зазначених у заяві, документах та відомостях, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, орган ліцензування повідомляє про це ліцензіата з обґрунтуванням підстав для відмови.

Підставою для відмови у зміні даних, зазначених у заяві, документах та відомостях, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, є невідповідність таких даних вимогам ліцензійних умов.

<...>

Закон про ліцензування

Ліцензії залишаються чинними?

Стаття 14. Особливості припинення підприємств у перехідний період

<...> 7. **Документи дозвільного характеру, дозволи, ліцензії, сертифікати, декларації, погодження, повідомлення та інші публічні послуги, видані (погоджені, надані) підприємству, щодо якого прийнято рішення про його перетворення, є чинними для юридичної особи - правонаступника** такого підприємства протягом строку, на який вони видані, за умови дотримання правонаступником вимог ліцензійних умов провадження відповідного виду господарської діяльності та інших вимог законодавства, передбачених **для надання документів дозвільного характеру, дозволів, сертифікатів, декларацій, погоджень, повідомлень** чи інших публічних послуг, крім випадків, передбачених законом.

Закон № 4196

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з медичної практики (постанова КМУ від 02.03.2016 № 285):

13. Ліцензіат зобов'язаний:

1) розмістити біля входу до закладу охорони здоров'я, його відокремленого структурного підрозділу вивіску або інформаційну табличку із зазначенням найменування закладу охорони здоров'я та юридичної особи; <...>

10) повідомляти органу ліцензування про всі зміни даних, які були зазначені в документах, що додавалися до заяви про отримання ліцензії. Повідомлення про зміни даних надсилається у будь-який зручний для ліцензіата спосіб (нарочно, поштовим відправленням або в електронному вигляді) **у місячний строк з дня настання таких змін.** До повідомлення додаються відомості про стан матеріально-технічної бази, наявність персоналу із зазначенням його освітнього і кваліфікаційного рівня ([додаток 2](#)), у яких зазначаються ті відомості, які змінилися.

<...> **У разі порушення ліцензіатом строку повідомлення органу ліцензування про зміни даних, зазначених у заяві, документах та відомостях/ повідомленнях, що додавалися**

до заяви про отримання ліцензії за ч. 6 ст 164 КпАП: штраф - 4250-8500 грн.

до повідомлення про початок господарської діяльності за ч. 9 ст 164 КпАП: штраф - 8500-17000 грн. КпАП

На якому праві майно КНП і ДНП користуються майном сьогодні?

Стаття 92. Право постійного користування земельною ділянкою

1. Право постійного користування земельною ділянкою - це право володіння і користування земельною ділянкою, яка перебуває у державній або комунальній власності, без встановлення строку.

2. Права постійного користування земельною ділянкою із земель державної та комунальної власності набувають:

а) органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, що належать до державної та комунальної власності, **державні та комунальні некомерційні підприємства;**
<...>.

Стаття 12. Право оперативного управління

1. **Право оперативного управління є речовим правом суб'єкта господарювання, що володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за ним власником (уповноваженим суб'єктом управління об'єктами державної власності, уповноваженим органом місцевого самоврядування) для здійснення некомерційної господарської діяльності, у межах, встановлених законом та власником майна (уповноваженим суб'єктом управління об'єктами державної власності, уповноваженим органом місцевого самоврядування).**

Право оперативного управління захищається законом відповідно до положень, встановлених для захисту права власності. **- діє до 28.08.2028.**

Закон України "Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб" від 09.01.2025 № 4196-IX

Майно може вноситися до статутного капіталу чи передаватися на праві узуфрукту

Стаття 17 Закону № 4196 (п. 8):

Якщо на день прийняття рішення про перетворення за підприємством, єдиним учасником (засновником) якого є держава або територіальна громада (територіальні громади), закріплено майно на праві господарського відання або на праві оперативного управління, уповноважений суб'єкт управління об'єктами державної власності або уповноважений орган місцевого самоврядування на основі результатів інвентаризації майна підприємства приймає рішення:

про внесення майна, закріпленого на праві господарського відання, до статутного капіталу юридичної особи - правонаступника такого підприємства, крім майна, що не підлягає приватизації;

про передачу майна, закріпленого на праві господарського відання, що не підлягає приватизації, та майна, закріпленого на праві оперативного управління, юридичній особі - правонаступнику такого підприємства **на праві узуфрукта державного або комунального майна.**

До статутного капіталу юридичної особи, створеної шляхом перетворення підприємства, єдиним учасником (засновником) якого є держава або територіальна громада (територіальні громади), **не може бути внесене речове право на державне або комунальне майно (в тому числі узуфрукт державного або комунального майна), крім випадків, передбачених законом.**

II. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЙМЕНУВАННЯ КНП НА КНТ І ДНП НА ДНТ

Як надається земля Товариствам і чи потрібне додаткове оформлення?

Стаття 92. Право постійного користування земельною ділянкою

<...> **2. Права постійного користування земельною ділянкою** із земель державної та комунальної власності **набувають:**

а) органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, що належать до державної та комунальної власності, **державні та комунальні некомерційні товариства;**
<...>.

Право постійного користування земельною ділянкою раніше підтверджувалося державним актом на право постійного користування землі ділянкою. **З 2016 - це витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно**, який підтверджує право на земельну ділянку.

Мін'юст: Дані в Реєстрі прав повинні відповідати документам, на підставі яких проводилась реєстрація. Тому, навіть **якщо змінилося** прізвище чи **назва юрособи, право власності залишається чинним** без необхідності додаткових змін у реєстрі.

Стаття 120-1. Перехід права на земельну ділянку у разі перетворення державного або комунального підприємства в акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, 100 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі або територіальній громаді

1. Земельна ділянка державної власності, що належала на праві постійного користування державному підприємству, **переходить до акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю**, 100% акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі, яке створилося шляхом перетворення такого державного підприємства **і є його правонаступником, на праві оренди строком на 50 років.**

Земельна ділянка комунальної власності, що належала на праві постійного користування комунальному підприємству, переходить до акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, 100% відсотків акцій (часток) у статутному капіталі якого належать територіальній громаді, яке створилося шляхом перетворення такого комунального підприємства **і є його правонаступником, на праві оренди строком на п'ять років.** ЗКУ

Права оперативного управління з 28.08.2028 більше не буде!

До 28.08.2025 (ч. 3 ст. 78 Господарського кодексу України)

Майно комунального унітарного підприємства перебуває у комунальній власності і закріплюється за таким підприємством :

на праві господарського відання (комунальне комерційне підприємство)
або

на праві оперативного управління (комунальне некомерційне підприємство).

Майно державного некомерційного підприємства закріплюється за ним на праві оперативного управління (ч. 2 ст. 75-1 Господарського кодексу України).

Під час перехідного періоду з 28.08.2025 по 28.08.2028 (ст. 12 Закону № 4196)

1. Майно державного/комунального некомерційного підприємства до зміни ОПФ на державне/комунальне некомерційного товариства використовується на праві оперативного управління.

2. Майно державним/комунальним некомерційним товариствам надається на праві узупинку державного або комунального майна

З 28.08.2028 - після закінчення перехідного періоду (абз. 2 п. 9 ст. 17 Закону № 4196):

У разі неприйняття уповноваженим суб'єктом управління об'єктами держвласності або уповноваженим ОМС рішення про передання майна, закріпленого за підприємством, єдиним учасником (засновником) якого є держава або ТГ (територіальні громади), на праві оперативного управління, юрособі - правонаступнику такого підприємства на праві узупинку державного або комунального майна володіння та користування таким майном здійснюються такою юрособою за правилами, встановленими для майна, переданого на праві узупинку державного або комунального майна.

II. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЙМЕНУВАН НЯ КНП НА КНТ І ДНП НА ДНТ

Узуфрукт комунального і державного майна: що це?

Стаття 60-1. Особливості користування комунальним майном

1. **Право особистого безоплатного володіння і користування комунальним майном (узуфрукт комунального майна) є речовим правом на комунальне майно для узуфруктаріїв - органів місцевого самоврядування, комунальних організацій (установ, закладів), комунальних некомерційних товариств та інших юридичних осіб, які не мають на меті одержання прибутку та єдиним учасником (засновником) яких є територіальна громада.**

Об'єкти права комунальної власності, що не підлягають приватизації, передаються у володіння та користування юридичній особі, єдиним учасником (засновником) якої є територіальна громада, господарському товариству, у статутному капіталі якого більше 50% акцій (часток) належать територіальній громаді або іншій юридичній особі, єдиним учасником (засновником) якої є територіальна громада, на праві узуфрукта комунального майна.

2. **Узуфрукт комунального майна встановлюється уповноваженим органом місцевого самоврядування на будь-які види рухомого або нерухомого майна (крім земельних ділянок), що перебуває у власності територіальної громади, строком на п'ять років або безстроково.**

Рішенням уповноваженого органу місцевого самоврядування, яким встановлений узуфрукт комунального майна, **можуть бути передбачені додаткові умови володіння і користування комунальним майном.**

3. Крім права володіння і користування комунальним майном, **узуфруктарію належить право отримання плодів, продукції і доходів від користування таким майном. Узуфруктарій за попередньою письмовою згодою уповноваженого органу місцевого самоврядування може покращувати майно, щодо якого встановлений узуфрукт комунального майна, без права на вилучення таких покращень.**

4. Узуфруктарій зобов'язаний використовувати комунальне майно згідно з цільовим призначенням, визначеним уповноваженим органом місцевого самоврядування, утримувати передане на праві узуфрукта комунальне майно в належному стані, **за власний рахунок проводити його поточний ремонт, а за попередньою письмовою згодою уповноваженого органу місцевого самоврядування - капітальний ремонт.**

Узуфруктарій також несе витрати, пов'язані з утриманням, користуванням та обслуговуванням майна, щодо якого встановлений узуфрукт комунального майна. *Закон "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21.05.1997 № 280/97-ВР*

Які обмеження містить узуфрукт комунального і державного майна?

Комунальне майно, у т. ч. надане на праві оперативного управління до 28.08.2028

6. Доцільність, порядок та умови відчуження об'єктів права комунальної власності визначаються відповідною радою. Доходи від відчуження об'єктів права комунальної власності зараховуються до відповідних місцевих бюджетів і спрямовуються на фінансування заходів, передбачених бюджетами розвитку.

Відчуження та передача в оренду комунального майна, а також майна господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать територіальній громаді або іншій юридичній особі, єдиним учасником (засновником) якої є територіальна громада, майна юридичних осіб інших організаційно-правових форм, єдиним учасником (засновником) яких є територіальна громада, **здійснюються на конкурентних засадах шляхом проведення електронних аукціонів** (публічних торгів) в електронній торговій системі, крім випадків та з урахуванням особливостей, визначених законом. *ст. 60*

До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження управління в межах, визначених радою майном, що належить відповідним ТГ. *пп 1 п “а” ст 29 Закону № 280*

Комунальне майно надане на праві узуфрукту - з 28.08.2025 (право узуфрукту на нерухомість підлягає реєстрації у Держреєстрі нерухомого майна).

КНТ (узуфруктарій) зобов'язаний:

1. **Використовувати** комунальне майно згідно з цільовим призначенням, визначеним уповноваженим ОМС.
2. **Утримувати** передане на праві узуфрукта комунальне майно **в належному стані**.
3. **Нести витрати на утримання, користування та обслуговування майна**.
4. **Проводити поточний ремонт майна за власний рахунок**.

КНТ (узуфруктарій) може за попередньою письмовою згодою уповноваженого ОМС:

- **проводити капітальний ремонт;**
- **покращувати майно** без права на вилучення таких покращень.

КНТ (узуфруктарій) не може вчиняти щодо майна інші дії, наслідком яких може бути його відчуження або зміна цільового призначення, крім випадку передання такого майна в оренду у порядку, встановленому законом. Не може безоплатно передавати.

Чи треба проводити держреєстрацію переданих правонаступнику земельних ділянок і нерухомості

Державні та комунальні некомерційні товариства (**підприємства**) набувають права постійного користування земельною ділянкою із земель державної та комунальної власності і є користувачами таких земельних ділянок ч. 1 ст.92 Земельного кодексу України.

Має бути відповідне рішення місцевої ради.

Право постійного користування земельною ділянкою виникає з дати державної реєстрації такого права. ст. 125 Земельного кодексу України

Підтвердженням держреєстрації земельної ділянки є витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

Земельні ділянки обліковують на підставі документів, встановлених законодавством.
п. 12 розд. III Методрекомендацій з обліку ОЗ

Немає вимоги для землекористувачів обов'язково проводити експертну грошову оцінку для цілей бухгалтерського обліку

ч. 2 ст. 13 Закону України «Про оцінку земель» від 11.12.2003 № 1378-IV

II. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЙМЕНУВАННЯ КНП НА КНТ І ДНП НА ДНТ

1. Державній реєстрації прав підлягають:

<...> 2) **речові права на нерухоме майно, похідні від права власності:** право господарського відання; право оперативного управління; **право узуфрукту (з 28.08.2025)**

ст. 4 Закону України “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень” від 01.07.2004 № 1952-IV

Комунальне некомерційне товариство не комунальне унітарне підприємство

Стаття 60⁻². Особливості діяльності комунальних унітарних підприємств

1. Комунальне унітарне підприємство створюється уповноваженим органом місцевого самоврядування у розпорядчому порядку на базі відокремленої частини комунальної власності і належить до сфери його управління.

Комунальні унітарні підприємства створюються як комунальні комерційні підприємства або комунальні некомерційні підприємства.

2. Орган місцевого самоврядування, до сфери управління якого належить комунальне унітарне підприємство, є представником власника - відповідної територіальної громади і виконує його повноваження у межах, визначених законом.

3. Майно комунального унітарного підприємства перебуває у комунальній власності і передається такому підприємству на праві узуфрукта комунального майна або на іншому речовому праві на чуже майно, передбаченому законом.

Стаття 1 Закон № 4196:

підприємство - юридична особа, яка на день введення в дію цього Закону зареєстрована в організаційно-правовій формі державного підприємства (державного комерційного підприємства, державного некомерційного підприємства, казенного підприємства), комунального підприємства (комунального комерційного підприємства, комунального некомерційного підприємства), спільного комунального підприємства, приватного підприємства, дочірнього підприємства, іноземного підприємства, підприємства об'єднання громадян (релігійної організації, профспілки), підприємства споживчої кооперації.

Стаття 86. Здійснення підприємницької діяльності непідприємницькими товариствами та установами

1. Непідприємницькі товариства (сільськогосподарські кооперативи та сільськогосподарські кооперативні об'єднання, що діють без мети одержання прибутку, інші кооперативи, крім виробничих, об'єднання громадян, **державні та комунальні некомерційні товариства** тощо) та установи можуть, поряд із своєю основною діяльністю, здійснювати підприємницьку діяльність, якщо інше не встановлено законом і якщо така діяльність відповідає меті, для якої вони були створені, та сприяє її досягненню.

Цивільний кодекс України

Умови відчуження майна КНТ (КНП)

До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження

4) підготовка і **внесення на розгляд ради пропозицій щодо порядку та умов відчуження комунального майна, проектів місцевих програм приватизації та переліку об'єктів** комунальної власності, які не підлягають приватизації; організація виконання цих програм; подання раді письмових звітів про хід та результати відчуження комунального майна.

пп. "а" ст. 29 Закону № 280

Виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються такі питання:

<...> 30) прийняття рішень щодо відчуження **відповідно до закону комунального майна**, <...> про **передачу об'єктів** права комунальної власності **на праві узуфрукта комунального майна**, про створення, ліквідацію, реорганізацію та перепрофілювання юридичних осіб комунальної власності відповідної територіальної громади. *ч. 1 ст. 26 Закону № 280*

Особа, яка є заінтересованою у вчиненні правочину, повинна протягом 3 робочих днів з моменту виникнення у неї заінтересованості, але до вчинення правочину, подати на розгляд наглядової ради (органу управління проект правочину і інформацію про заінтересованість. *ч.4 ст. 60-*

Стаття 17. Відносини органів місцевого самоврядування з юридичними особами, що перебувають у комунальній власності територіальних громад

6. Комунальне некомерційне товариство **не має права безоплатно передавати належне йому майно іншим юридичним чи фізичним особам**, крім випадків, визначених законом. Розподіл прибутку комунального некомерційного підприємства серед його учасників забороняється.

Відчуження майнових об'єктів, що належать до основних фондів, укладення правочинів, предметом яких є майно, роботи або послуги, вартість яких сукупно протягом календарного року перевищує 10% вартості активів комунального некомерційного товариства, за даними останньої річної фінансової звітності (крім вчинення правочину за державними регульованими цінами або тарифами відповідно до вимог законодавства), здійснюється комунальним некомерційним товариством за попередньою згодою органу місцевого самоврядування (або наглядової ради, якій уповноваженим органом місцевого самоврядування надано відповідні повноваження) та лише на конкурентних засадах, якщо інше не встановлено законом.

Закон № 280

Правочини, щодо вчинення яких є заінтересованість КНП

Стаття 60-3. Правочин комунального підприємства, щодо вчинення якого є заінтересованість **нова стаття**

1. Правочин комунального унітарного підприємства, предмет якого підпадає під ознаки, визначені частиною третьою цієї статті, який укладається з особою, заінтересованою у його вчиненні, від імені або за рахунок чи в інтересах такої особи, є правочином, щодо вчинення якого є заінтересованість.

2. Особою, заінтересованою у вчиненні правочину, є:

1) посадова особа органу управління комунального унітарного підприємства;

2) посадова особа органу, до сфери управління якого належить комунальне унітарне підприємство, якщо така особа є особою, відповідальною за прийняття рішення щодо надання згоди на вчинення таким комунальним унітарним підприємством господарського договору;

3) член сім'ї посадової особи, зазначеної у пунктах 1 і 2 цієї частини, - чоловік (дружина), особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки, батьки (усиновителі), опікун (піклувальник), брат, сестра, діти та їхні чоловіки (дружини);

4) юридична особа, в якій будь-яка з осіб, зазначених у пунктах 1-3 цієї частини, є кінцевим бенефіціарним власником (контролером) або членом органу управління.

Особи (разом або окремо), зазначені у пунктах 1-4 цієї частини, мають відповідати принаймні одній із таких ознак:

бути стороною такого правочину або членом виконавчого органу юридичної особи, яка є стороною правочину;

отримувати винагороду за вчинення такого правочину від комунального унітарного підприємства (посадових осіб органів управління комунального унітарного підприємства) або від особи, яка є стороною правочину;

внаслідок такого правочину набувати майно, будь-які майнові права, вигоди або блага;

брати участь у правочині як представник або посередник (крім представництва комунального унітарного підприємства посадовими особами).

Закон № 280

Правочини, щодо вчинення яких є заінтересованість (КНП)

Стаття 60-3. Правочин комунального підприємства, щодо вчинення якого є заінтересованість **нова стаття**

<...> 3. **Дія цієї статті поширюється на правочини комунальних унітарних підприємств**, предметом яких є:

1) відчуження або придбання за одним договором чи кількома пов'язаними договорами товарів або іншого майна, робіт або послуг, вартість яких перевищує 100 МЗП виходячи з розміру МЗП, встановленої на 1 січня року, в якому вчинено відповідний правочин (крім випадків отримання комунальним унітарним підприємством у власність товарів або майна безоплатно чи за 1 гривню);

2) передача або отримання в оренду, інше платне користування товарів або майна, балансова вартість яких перевищує 100 МЗП виходячи з розміру МЗП, встановленої на 1 січня року, в якому вчинено відповідний правочин;

3) передача комунальним унітарним підприємством **у безоплатне користування третім особам товарів або іншого майна, балансова вартість яких перевищує 20 МЗП** виходячи з розміру МЗП, встановленої на 1 січня року, в якому вчинено відповідний правочин;

4) виконання або замовлення робіт чи надання послуг, ринкова вартість яких перевищує 100 МЗП виходячи з розміру МЗП, встановленої на 1 січня року, в якому вчинено відповідний правочин (крім випадків отримання комунальним унітарним підприємством результатів робіт або послуг безоплатно чи за 1 гривню);

5) надання або отримання позики, іншого фінансування на поворотній основі на суму, що перевищує 50 МЗП виходячи з розміру МЗП, встановленої на 1 січня року, в якому вчинено відповідний правочин (крім випадків отримання комунальним унітарним підприємством позики або іншого фінансування безоплатно чи за 1 гривню);

6) надання комунальним унітарним підприємством **застави, поручительства або іншого забезпечення виконання зобов'язань, розмір яких перевищує 100 МЗП** виходячи з розміру МЗП, встановленої на 1 січня року, в якому вчинено відповідний правочин.

Статутом комунального унітарного підприємства може бути встановлено нижче граничне значення щодо вартості майна, робіт або послуг чи суми коштів, що є предметом правочину, щодо вчинення якого є заінтересованість.

Хто дає дозвіл на правочини, щодо вчинення яких є заінтересованість

Стаття 60-3. Правочин комунального підприємства, щодо вчинення якого є заінтересованість **нова стаття**

4. Особа, яка є заінтересованою у вчиненні правочину, повинна протягом трьох робочих днів з моменту виникнення у неї заінтересованості, але до вчинення правочину, подати на розгляд наглядової ради, а у випадках, передбачених частиною дев'ятою цієї статті, - органу, до сфери управління якого належить комунальне унітарне підприємство:

- 1) проект правочину із зазначенням вартості одиниці товару або послуг і загальної суми правочину
- 2) інформацію про заінтересованість особи у вчиненні правочину із зазначенням відповідного пункту ч. 2 цієї статті.

5. Наглядова рада протягом 10 робочих днів з дня отримання інформації приймає одне з таких рішень про:

- 1) надання згоди на вчинення відповідного правочину;
- 2) відмову у вчиненні відповідного правочину;
- 3) передачу питання на розгляд органу, до сфери управління якого належить комунальне унітарне підприємство.

<...> 9. Рішення про надання згоди на вчинення правочину, щодо вчинення якого є заінтересованість, виноситься на розгляд органу, до сфери управління якого належить комунальне унітарне підприємство, якщо:

- 1) на підприємстві не утворена наглядова рада;
- 2) наглядова рада ухвалила рішення про передачу питання на розгляд органу управління із зазначенням мотивів;
- 3) більшість членів наглядової ради є заінтересованими у вчиненні правочину;
- 4) балансова вартість майна або послуг чи сума коштів, що підлягають наданню, відчуженню, отриманню або передачі відповідно перевищує 10% вартості активів підприємства, за даними останньої річної фінансової звітності;
- 5) предметом договору є нерухоме або інше майно, якщо режим його оренди або відчуження регулюється спеціальним законодавством;
- 6) у результаті правочину обтяжується майно комунального підприємства;
- 7) в інших випадках, передбачених статутом комунального підприємства.

10. Якщо наглядова рада або орган, до сфери управління якого належить підприємство комунальної власності, не прийняли жодного рішення протягом 10 робочих днів з дня отримання інформації <...>, правочин вважається схваленим.

Стаття 26. Виключна компетенція сільських, селищних, міських рад

1. Виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються такі питання:

<...> 30⁻¹) прийняття рішень про визначення критеріїв, відповідно до яких утворення наглядової ради є обов'язковим у комунальних унітарних підприємствах та у господарських товариствах, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать територіальній громаді <...> :

про затвердження порядку утворення наглядової ради,

порядку призначення членів наглядової ради комунального унітарного підприємства;

про визначення кола питань, що належать до виключної компетенції наглядової ради комунального унітарного підприємства;

про встановлення вимог до незалежних членів наглядової ради комунальних унітарних підприємств і господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать територіальній громаді;

Закон № 280

Стаття 60⁻². Особливості діяльності комунальних унітарних підприємств

<...> 7. Органами управління комунального унітарного підприємства є:

- 1) керівник підприємства, який призначається (обирається) органом, до сфери управління якого належить підприємство, або наглядовою радою цього підприємства (у разі її утворення) і є підзвітним органу, який його призначив (обрав);
- 2) наглядова рада підприємства (у разі її утворення), яка в межах компетенції, визначеної статутом підприємства та законом, контролює і спрямовує діяльність керівника підприємства.

Наглядова рада комунального унітарного підприємства утворюється за рішенням органу, до сфери управління якого належить таке підприємство. Критерії, відповідно до яких утворення наглядової ради комунального унітарного підприємства є обов'язковим, а також порядок утворення, організації діяльності та ліквідації наглядової ради та її комітетів, порядок призначення членів наглядової ради затверджуються рішенням відповідної місцевої ради.

ПОРЯДОК утворення наглядової ради закладу охорони здоров'я затверджений постановою КМУ від 21.11.2023 № 1221 – для дедржавних та комунальних закладів охорони здоров'я, які надають спеціалізовану медичну допомогу, з якими головними розпорядниками бюджетних коштів укладені договори про медичне обслуговування населення.

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ про наглядову раду закладу охорони здоров'я затверджене постановою КМУ від 21.11.2023 № 1221

Посадові особи товариства і фідучіарні обов'язки

Стаття 99-1. Посадові особи товариства нова стаття

1. Керівник (одноосібний виконавчий орган), голова та члени колегіального виконавчого органу, голова та члени наглядової ради або ради директорів, ліквідатор, голова та члени комісії з припинення (комісії з реорганізації, ліквідаційної комісії), головний бухгалтер, корпоративний секретар, а також голова та члени іншого органу товариства (крім консультативного), якщо утворення такого органу передбачено законом або установчими документами товариства, є посадовими особами такого товариства. Установчими документами товариства посадовими особами товариства можуть бути визнані й інші особи.

2. Посадові особи товариства мають обов'язки перед товариством, передбачені законом, зокрема щодо належного, добросовісного та ефективного управління товариством (фідучіарні обов'язки).

3. Посадові особи товариства зобов'язані діяти:

- 1) в інтересах товариства;
- 2) добросовісно та розумно;
- 3) у такий спосіб, який, на їхнє добросовісне переконання, сприятиме досягненню мети діяльності товариства;
- 4) у межах повноважень, наданих їм установчими документами товариства та законодавством.

4. Посадові особи відповідають за збитки, завдані ними товариству. Відшкодування збитків, завданих посадовою особою товариству її діями (бездіяльністю), здійснюється у разі, якщо такі збитки були завдані:

1) діями, вчиненими посадовою особою з перевищенням або зловживанням службовими повноваженнями;

2) діями посадової особи, вчиненими з порушенням порядку їх попереднього погодження або іншої процедури прийняття рішень щодо вчинення подібних дій, встановленої установчими документами товариства;

3) діями посадової особи, вчиненими з дотриманням порядку їх попереднього погодження або іншої процедури прийняття рішень щодо вчинення відповідних дій, встановленої установчими документами товариства, якщо для отримання такого погодження та/або дотримання процедури прийняття рішень посадова особа товариства подала недостовірну інформацію;

4) бездіяльністю посадової особи у випадку, якщо вона була зобов'язана вчинити певні дії відповідно до покладених на неї обов'язків;

5) іншими винними діями посадової особи. ЦКУ

Особливості затвердження фінансового плану та відповідальність за строки

Стаття 17. Відносини органів місцевого самоврядування з юридичними особами, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад

<...> 5. Основним плановим документом комунального некомерційного товариства є **фінансовий план**, відповідно до якого товариство отримує доходи і здійснює видатки, визначає обсяг та спрямування коштів для виконання своїх функцій протягом календарного року відповідно до установчих документів.

Фінансовий план підлягає затвердженню уповноваженим органом місцевого самоврядування **до 1 вересня року, що передусь плановому**, якщо інше не передбачено законом, у порядку, встановленому органом місцевого самоврядування.

За несвоєчасне подання на розгляд, погодження або затвердження річного фінансового плану та звіту про його виконання посадові особи комунального некомерційного товариства несуть **адміністративну відповідальність**, встановлену законом.

Закон України “Про місцеве самоврядування”

Відповідальність

За несвоєчасне подання на розгляд, погодження або затвердження річного фінансового плану підприємства державного сектору економіки та звіту про його виконання — штрафу від 136 грн до 255 (8-15 НМДГ), повторно - від 170 до 340 грн (10-20 НМДГ) *ст. 164-2 КпАП*

Притягнути до адміністративної відповідальності можуть органи державного фінансового контролю.

До адміністративної відповідальності можна притягнути **не пізніше ніж через 2 місяці** після вчинення правопорушення.

Керівник КНП і ДНП - згідно з умовами контракту:

3) умови, диференційовані показники та розміри преміювання за підсумками роботи за:

квартал - у розмірі до трьох місячних посадових окладів керівника підприємства;

рік - у розмірі до двадцяти чотирьох місячних посадових окладів керівника підприємства.

При цьому **у разі:**

незатвердження (непогодження) в установленому законодавством порядку річного фінансового плану винагорода (премія) не нараховується.

постанова КМУ від 19.05.1999 № 859

Чи підлягатиме фінансова звітність незалежному аудиту?

Виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються такі питання:

30-2) **визначення критеріїв відбору незалежного аудитора та критеріїв віднесення комунальних унітарних підприємств і господарських товариств**, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать територіальній громаді, **до таких, фінансова звітність яких (у тому числі консолідована) підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором, та затвердження порядку такої перевірки і порядку залучення незалежного аудитора;** ч. 1 ст. 26 Закону № 280

Стаття 60. Право комунальної власності

<...> **Річна фінансова звітність** (у тому числі консолідована) **господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50% акцій (часток) належать територіальній громаді, МОЖЕ підлягати обов'язковій перевірці незалежним аудитором у порядку, визначеному відповідною місцевою радою. Критерії віднесення господарських товариств до таких, фінансова звітність яких підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором, визначаються відповідною місцевою радою.** абз. 4 ч. 4 ст. 60 Закону № 280

Стаття 60-2. Особливості діяльності комунальних унітарних підприємств

<...> 8. **Річна фінансова звітність комунального унітарного підприємства може підлягати обов'язковій перевірці незалежним аудитором у порядку, передбаченому рішенням відповідної місцевої ради. Критерії відбору незалежного аудитора та критерії віднесення комунальних унітарних підприємств до таких, фінансова звітність яких підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором, встановлюються рішенням відповідної місцевої ради.** <...>

Обов'язковому оприлюдненню підлягає така інформація:

<...> 3) **аудиторські висновки щодо річної фінансової звітності комунального унітарного підприємства за останні три роки, якщо аудит проводився відповідно до вимог закону або за рішенням наглядової ради комунального унітарного підприємства (у разі її утворення) чи суб'єкта управління об'єктами комунальної власності, що здійснює функції з управління підприємством; Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні”**

Хто неса відповідальність за оприлюднення інформації?

Стаття 60-2. Особливості діяльності комунальних унітарних підприємств **нова стаття**

8. Комунальне унітарне підприємство оприлюднює річну фінансову звітність разом з аудиторським висновком щодо неї, якщо аудит проводився відповідно до вимог закону або за рішенням наглядової ради комунального унітарного підприємства (у разі її утворення) чи суб'єкта управління об'єктами комунальної власності, що здійснює функції з управління підприємством, **до 30 квітня року, що настає за звітним періодом.**

Державне унітарне підприємство оприлюднює інформацію про свою діяльність, крім випадків, установлених законом, **шляхом розміщення її на своїй веб-сторінці (веб-сайті) та на офіційному веб-сайті суб'єкта управління** об'єктами державної власності, що здійснює функції з управління підприємством, **у порядку та строки, визначені КМУ.** Доступ до таких веб-сторінок та веб-сайтів є цілодобовим і безоплатним. *ч. 7 ст. 9-2 Закону № 185*

Особливості діяльності державних некомерційних підприємств **визначені статтею 9-4 і 9-7 Закону № 185**

Комунальне унітарне підприємство оприлюднює інформацію про свою діяльність, крім випадків, установлених законом, **шляхом розміщення її на своїй веб-сторінці (веб-сайті) та на офіційному веб-сайті суб'єкта управління** об'єктами комунальної власності, що здійснює функції з управління підприємством, **у порядку та строки, визначені рішенням відповідної місцевої ради.** Доступ до таких веб-сторінок та веб-сайтів є цілодобовим і безоплатним.

Положення частини сьомої статті 9-2 та частини третьої статті 9-6 Закону України "Про управління об'єктами державної власності" **в частині оприлюднення інформації про діяльність державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, шляхом розміщення її на власній веб-сторінці (веб-сайті) вводяться в дію через три роки з дня набрання чинності цим Законом.**

Відповідальність за оприлюднення та достовірність інформації, ..., несе **керівник комунального/державного унітарного підприємства** відповідно до закону та умов укладеного з ним контракту.

Призначення керівників КНТ (ДНТ): хто призначатиме та як оформлювати?

Стаття 42. Повноваження сільського, селищного, міського голови

Сільський, селищний, міський голова:

<...> 10) **призначає на посади та звільняє з посад керівників відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради, керівників юридичних осіб, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад**, крім випадків, якщо призначення керівників юридичних осіб віднесено законом до компетенції наглядових рад таких юридичних осіб <...> **ч. 4 ст. 42 Закону № 280**

Стаття 43. Питання, які вирішуються районними і обласними радами виключно на їх пленарних засіданнях

1. Виключно на пленарних засіданнях районної, обласної ради вирішуються такі питання:

<...> 20) **вирішення в установленому законом порядку питань щодо управління об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, що перебувають в управлінні районних і обласних рад; призначення і звільнення їх керівників** <...> **ч. 1 ст. 43 Закону № 280**

Стаття 6. Повноваження уповноважених органів управління

- 4) **призначають на посаду та звільняють з посади керівників державних унітарних підприємств**, укладають і розривають з ними контракти, ;
- 4⁻¹) **забезпечують призначення (обрання) незалежних членів наглядових рад державних унітарних підприємств**

Закон України «Про управління об'єктами державної власності» від 21.09.2006 № 185-V

ВЕБІНАР ДЛЯ ПРЕДСТАВНИКІВ БЮДЖЕТНИХ ТА КОМУНАЛЬНИХ

УСТАНОВ

II. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЙМЕНУВАННЯ КНП НА КНТ І ДНП НА ДНТ

Чи потрібно вносити зміни до колективних договорів, локальних актів і положень?

У разі прийняття рішення про перейменування КНП на КНТ керівник видає відповідний наказ з основної діяльності, на підставі якого вносяться **записи про зміну назви юрособи** до:

колективного договору (він зберігає чинність у разі зміни складу, структури, найменування роботодавця - ст. 9 Закону «Про колективні договори» від 01.07.1993 № 3356-XII);

Правил внутрішнього трудового розпорядку (ПВТР);

інших положень, інструкцій, локальних актів;

штатного розпису;

графіка відпусток;

наказів про утворення постійних комісій, експертних комісій тощо.

Порядок внесення змін має бути **в порядку визначеному КНТ (КНП):** зміни згідно з наказом про внесення змін (до іншого наказу чи шляхом закреслення) чи викласти у новій редакції.

Стаття 17. Прикінцеві та перехідні положення

<...>

10. Протягом перехідного періоду, передбаченого цим Законом, **статути та внутрішні положення підприємств та їхніх правонаступників підлягають приведенню у відповідність із цим Законом.**

До моменту приведення статутів та внутрішніх положень підприємств у відповідність із цим Законом вони застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

Закон № 4196

Перед внесенням змін варто **проаналізувати документ, положення, порядок, інструкцію тощо на актуальність** і відповідність оновленому законодавству - можливо їх варто оновити й викласти в новій редакції

Чи потрібно вносити зміни трудових договорів і кадрових документів?

У разі прийняття рішення про перейменування КНП на КНТ керівник видає відповідний наказ з основної діяльності, на підставі якого вносяться записи про зміну назви юрособи до:

- посадових (робочих) інструкцій працівників;
- інструкцій з охорони праці;
- особових карток працівників та особових справ (якщо вони ведуться);
- письмових трудових договорів;
- Книги руху трудових книжок та вкладишів до них;
- Журналів реєстрації наказів, заяв, вхідної і вихідної інформації (якщо вони в паперовій формі);
- інших облікових форм, які ведуться на підприємстві;
- Списків персонального військового обліку військовозобов'язаних, призовників і резервістів.

Зміни про перейменування підприємства можна вносити шляхом закреслення старої назви на нову до таких документів, як:

- ПВТР
- посадові (робочі) інструкції (якщо немає інших змін - інакше це зміна істотних умов праці);
- штатний розпис;
- графік відпусток;
- особові картки працівників;
- Книга руху трудових книжок та вкладишів до них;
- Журнали реєстрації наказів, заяв, вхідної і вихідної інформації;

Для цих документів не передбачено особливих процедур їх ведення - якщо не прописано певні особливості в внутрішніх документах, інструкціях.

Чи потрібно вносити до трудових книжок працівників?

До трудових договорів (контрактів), укладених у письмовій формі варто також внести відповідні зміни шляхом укладання додаткової угоди.

Так само до договорів про повну індивідуальну матеріальну відповідальність також варто внести

Внесення змін у трудові книжки (якщо ведуться в паперовому вигляді):

у графі 3 розділу «Відомості про роботу» трудової книжки окремим рядком робиться запис про перейменування підприємства, такого змісту:

Комунальне некомерційне підприємство «....» перейменовано у Комунальне некомерційне товариство «...»;

у графі 4 цього розділу зазначається підстава перейменування - наказ, його дата і номер (**чи рішення відповідної місцевої ради?**).

п. 2.15 Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників, затвердженої наказом Мінпраці, Мінюстиції України, Мінсоцзахисту України від 29.07.1993 № 58

Як внести зміни до електронної трудової книжки?

Законодавчо можливість перейменування роботодавця страхувальника в Держреєстрі не передбачена.

Після подання відомостей про зміну найменування держреєстратору ПФУ і ДПС має автоматично отримують такі відомості від держреєстратора й ДПС актуалізує їх в Реєстрі страхувальників (ЄДРПОУ не змінюється).

Відомості про облік руху в трудовій діяльності вносяться до Реєстру застрахованих осіб (електронної трудової книжки) шляхом подання додатку Д5 у складі Податкового розрахунку.

Додаток Д5 не передбачає можливості подати дані про зміну страхувальника - він призначений лише для відомостей про застрахованих осіб.

Як бути, якщо процедуру перетворення державного ЗОЗ на ДНП до 28.08.2025 не розпочато чи не завершено?

Постанова КМУ “Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2025 році” від 24.12. 2024 р. N 1503 (п. 175 п. 41 “Перехідне фінансове забезпечення надання медичних послуг закладами охорони здоров'я”):

НСЗУ укладає договори про перехідне фінансове забезпечення надання медичних послуг на період з 1 січня 2025 р. до 31 грудня 2025 р. із закладами охорони здоров'я державної форми власності згідно з додатком до постанови КМУ "Деякі питання залучення державних установ до реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення" від 12.11.2024 р. N 1295, в тому числі у разі перетворення їх у державні некомерційні підприємства

Державні ЗОЗ

Державні некомерційні підприємства (ДНП)

Постанови КМУ "Деякі питання залучення державних установ до реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення" від 12.11.2024 р. N 1295 (п. 1):

Установити, що **до дати державної реєстрації новоутвореної юридичної особи в організаційно-правовій формі державного некомерційного підприємства державні установи** за переліком згідно з додатком:

1) можуть залучатися до реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення як надавачі медичних послуг шляхом укладення в установленому порядку договорів про медичне обслуговування населення із Національною службою

1. Це реорганізація шляхом перетворення

2. Припинення юрособи і створення нової одночасно.

ВИСНОВОК: Оскільки припинення ЗОЗ і створення ДНП відбувається в один день – з 28.08.2025 це неможливо реалізувати: створення нових ДНП заборонено ч. 1 ст. 13 Закону 4196

Як бути соціальним і реабілітаційним установам, для яких спрощена процедура перетворення в КНП/ДНП діє до 31.12.2025?

Закон України від 26.03.2025 р. № 4332-IX, який вніс зміни до Закону України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019 № 2671-VIII - діє з 16.06.2025:

"Розділ VI-1 ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ"

1.3 метою оптимізації надання соціальних та реабілітаційних послуг населенню України, у тому числі проведення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю, установити, що **до 31 грудня 2025 року реорганізація (перетворення) надавачів соціальних послуг державної/комунальної власності, реабілітаційних закладів, що діють в організаційно-правовій формі установи (далі - установи/заклади), в державні/комунальні некомерційні підприємства** здійснюється у спрощеному порядку та передбачає такі особливості

1) кредитори установ/закладів, що реорганізуються, не вправі вимагати від цих установ/закладів виконання незабезпечених зобов'язань, припинення або дострокового виконання зобов'язання або забезпечення виконання зобов'язання. Згода кредитора на заміну боржника у зобов'язанні у такому разі не вимагається;

2) обов'язкова оцінка майна, передбачена [Законом України](#) "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні", для установ/закладів, що реорганізуються, не застосовується;

3) звільнення працівників установ/закладів, що реорганізуються, допускається лише у разі, якщо неможливо перевести працівника за його згодою на іншу роботу;

4) передача нерухомого майна від установ/закладів, що реорганізуються, до державних/комунальних некомерційних підприємств, що утворюються внаслідок реорганізації, здійснюється на підставі даних бухгалтерського обліку відповідних установ/закладів щодо такого майна та результатів обов'язкової його інвентаризації.

ПЛАН ВЕБІНАРУ

ІІІ. ПЕРЕТВОРЕННЯ КОМУНАЛЬНИХ КОМЕРЦІЙНИХ І СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ЯКА ПРОЦЕДУРА

1. Які нові форми можливі в разі перетворення комунальних підприємств: АТ, ТОВ чи КНТ?
2. Хто та коли має ухвалити рішення про зміну ОПФ комунальних підприємств?
3. Хто створює інвентаризаційну комісію
4. Процедура перетворення: основні кроки
5. Повідомлення ДПС, ПФУ і банку про зміну ОПФ
6. Що з рахунками в банку?
7. Яке майно вноситься до статутного капіталу та за якою вартістю?
8. Як надається земля створеним товариствам?
9. Що з документівми дозвільного характеру, , ліцензіями, сертифікатами, деклараціями?
10. Трудові відносини у разі перетворення комунальних підприємств
11. Особливості перетворення для спільних комунальних підприємств

Які нові форми можливі в разі перетворення комунальних підприємств: АТ, ТОВ чи КНТ?

Діюча ОПФ

Комунальне комерційне підприємство

Перетворення в

У період з 28.08.2025 по 28.08.2028

Акціонерне товариство (100% - акції ТГ)

Товариство з обмеженою відповідальністю (100% - частка ТГ)

Комунальне некомерційне товариство

Спільне комунальне підприємство

Перетворення в

Акціонерне товариство - зі збереженням пропорцій участі відповідних ТГ

Товариство з обмеженою відповідальністю - зі збереженням пропорцій участі відповідних ТГ

Комунальне некомерційне товариство -зі збереженням пропорцій участі ТГ

Перетворення комунальних підприємств в товариства – ст. 14 ЗаконУ № 4196

4. **Одночасно з прийняттям рішення** про припинення підприємства, єдиним учасником (засновником) якого територіальна громада (територіальні громади), **уповноважений орган місцевого самоврядування призначає комісію з припинення підприємства (комісію з перетворення, ліквідаційну комісію). Виконання функцій** комісії з припинення підприємства (комісії з перетворення, ліквідаційної комісії) **може бути покладено на виконавчий орган підприємства.**

Одночасно з прийняттям рішення про припинення підприємства, єдиним учасником (засновником) якого є територіальна громада (територіальні громади), шляхом перетворення **уповноважений орган місцевого самоврядування призначає інвентаризаційну комісію та приймає рішення про проведення інвентаризації майна підприємства. Відповідальність за правильність проведення інвентаризації майна** таких підприємства у зв'язку з його припиненням шляхом перетворення та за достовірність її результатів **покладається на голову та членів інвентаризаційної комісії.**

На основі результатів інвентаризації майна підприємства комісія з перетворення складає передавальний акт, який затверджується уповноваженим органом місцевого самоврядування.

Внесення комунального майна до статутного капіталу юридичної особи - правонаступника підприємства, єдиним учасником (засновником) якого є держава або територіальна громада (територіальні громади), здійснюється за балансовою вартістю такого майна без проведення його оцінки.

5. **Кредитор підприємства, що припиняється в результаті перетворення, не може вимагати припинення або дострокового виконання зобов'язання, а в разі якщо виконання зобов'язання такого підприємства не забезпечено - забезпечення виконання зобов'язання.**

6. **Майно, права та обов'язки підприємства, що припиняється в результаті реорганізації, переходять до правонаступників, крім права господарського відання та права оперативного управління майном усіх форм власності.**

Хто та коли має ухвалити рішення про зміну ОПФ комунальних підприємств?

Виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються такі питання: прийняття рішень про <..> створення, ліквідацію, реорганізацію та перепрофілювання підприємств, установ та організацій комунальної власності відповідної територіальної громади.

абз. 1 п. 30 ч. 1 ст. 26 Закону

№ 280

III. ПЕРЕТВОРЕННЯ КОМУНАЛЬНИХ КОМЕРЦІЙНИХ І СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ЯКА ПРОЦЕДУРА

1. Виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради приймають рішення про створення, ліквідацію, реорганізацію та перепрофілювання підприємств, комунальної власності відповідної територіальної громади.

2. У разі перетворення організаційно-правову форму юрособи - правонаступника **обирає територіальна громада.**

3. Перетворення відбувається через припинення юрособи.

4. Одночасно з рішенням про припинення уповноважений орган місцевого самоврядування **призначає комісію з перетворення (ліквідаційну комісію).**

Виконання функцій комісії з припинення підприємства (комісії з перетворення, ліквідаційної комісії) може бути покладено на виконавчий орган підприємства.

5. ОМС приймає рішення про інвентаризацію й створює інвентаризаційну комісію.

6. Внесення комунального майна до статутного капіталу юрособи - правонаступника **за балансовою вартістю** такого майна без проведення його оцінки.

7. Кредитор підприємства, що припиняється в результаті перетворення, не може вимагати припинення або дострокового виконання зобов'язання.

8. Майно, права та обов'язки підприємства, переходить до правонаступника, крім права оперативного управління та господарського відання.

9. Процедура реалізації ст. 36-1 КЗпП (без припинення трудового договору) не визначена.

Що потрібно прописати в рішенні засновника про реорганізацію (перетворення)

Підстави (причини) прийняття рішення про реорганізацію (перетворення): зміни в законодавстві (скасування ГКУ; введення в дію Закону № 4196); внесення змін до спеціальних законів, які регулюють певну сферу тощо.

Обґрунтування: за результатами проведеного аналізу чому обрана саме така організаційно -правової форми.

Під час прийняття рішення засновник (місцева рада) керується нормативно-правовою базою й у рішенні посилається на відповідні норми законодавства та **визначає**, зокрема:

- найменування юрособи- правонаступника; організаційно-правову форму;
- **склад Комісії з перетворення та призначає Голову** комісії;
- **рішення про інвентаризацію та призначає інвентаризаційну комісію;**
- передачу правонаступнику майна, всіх майнових і немайнових прав та обов'язків та на яких умовах (на якому праві) переходить майно;
- **порядок і строк заявлення кредитором своїх вимог** до юрособи, що припиняється.
- **перелік заходів**, виконання яких має забезпечити Голова комісії
- **повноваження Голови** комісії з перетворення на період до її завершення;
- **інші заходи**, пов'язані з перетворенням та особливості його проведення.

III. ПЕРЕТВОРЕННЯ КОМУНАЛЬНИХ КОМЕРЦІЙНИХ І СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ЯКА ПРОЦЕДУРА

Рішення засновника про перетворення: обов'язки Голови комісії

У рішенні про реорганізацію також приписують Голові Комісії забезпечити здійснення низки заходів і зазначають строки їх виконання, зокрема:

- подання держреєстратору повідомлення про прийняття рішення про реорганізацію;
- затвердження План заходів з реорганізації шляхом перетворення із зазначенням строків виконання;
- повідомлення кредиторів про порядок і строк заявлення вимог;
- забезпечення дотримання вимог законодавства про працю;
- письмове інформування профспілки, у т. ч. про будь-які заходи стосовно працівників;
- проведення інвентаризації майна та оцінки майна (в обов'язкових випадках);
- складання передавального акту і подання його на затвердження засновнику;
- підготовка проекту статуту та подання на затвердження засновнику
- передача правонаступнику усіх правовстановлюючих документи, справ, майна, прав та обов'язків.

III. ПЕРЕТВОРЕННЯ КОМУНАЛЬНИХ КОМЕРЦІЙНИХ І СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ЯКА ПРОЦЕДУРА

Процедура перетворення комунального підприємства в товариство

III. ПЕРЕТВОРЕННЯ КОМУНАЛЬНИХ КОМЕРЦІЙНИХ І СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ЯКА ПРОЦЕДУРА

- 1 Місцева рада приймає рішення про реорганізацію
- 2 Протягом 3 робочих днів з дати рішення повідомляють держреєстратора про реорганізацію шляхом перетворення
- 3 Оприлюднення держреєстратором рішення про реорганізацію (перетворення) і повідомлення ДПС і ПФУ й органу статистики
- 4 Повідомлення кредиторів про порядок і строки заявлення вимог
- 5 Письмове інформування профспілки, у т. ч. про будь-які заходи стосовно працівників і планування подальших дій
- 6 Прийняття рішення про звільнення частини працівників на підставі п. 1 ч. 1 ст. 40 КЗпП, їх письмове повідомлення про це
- 7 Розробка Статуту Товариства і подання на затвердження
- 8 Проведення інвентаризації майна, пасивів, активів та розрахунків
- 9 Документальна позапланова перевірка – проводять органи ДПС і ПФУ
- 10 Застосування заходів щодо стягнення дебіторської заборгованості

Процедура перетворення комунального підприємства в товариство

- 11** Звільнення працівників і проведення з ними остаточних розрахунків
- 12** Після закінчення строку для пред'явлення вимог кредиторами вимог забезпечити розрахунки чи відхилити вимоги
- 13** Складання передавального балансу (підписує Комісія)
- 14** Подання ліквідаційної звітності до ДПС
- 15** Затвердження передавального акту і Статуту товариства- правонаступника рішенням місцевої ради
- 16** Закриття рахунків у банку
- 17** Подання держреєстратору заяви про припинення юрособи шляхм перетворення і створення юрособи- правонаступника
- 18** Повідомлення держреєстратором ДПС і ПФУ й органу статистики про припинення юрособи
- 19** Повідомити органи ліцензування, акредитації та ті, що видавали свідоцтва, дозволи, декларації й інші організації та контрагентів

III. ПЕРЕТВОРЕННЯ КОМУНАЛЬНИХ КОМЕРЦІЙНИХ І СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ЯКА ПРОЦЕДУРА

Подання ліквідаційної податкової звітності до ДПС у разі реорганізації

Якщо платник податків ліквідується чи реорганізується (у тому числі до закінчення податкового (звітного) періоду), **декларація з рентної плати, екологічного податку, місцевих податків і зборів може подаватися за податковий (звітний) період, на який припадає дата ліквідації чи реорганізації**, до закінчення такого звітного періоду.
пп. 49.18.8 ПКУ

ДПС: При цьому платник податку <...> складає та **подає до контролюючих органів податкову звітність за останній звітний період до затвердження ліквідаційного балансу.**

Не передбачено податкової декларації з типом “Ліквідаційна” для:

- Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску;
- Податкової декларації платника ПДВ.

ДПС: підприємство, яке припиняється в процесі реорганізації повинне **скласти податкову декларацію з податку на прибуток підприємств за звітний період, на який припадає дата його припинення** (у полі 10 «Особливі відмітки» заголовної частини Декларації проставляє позначку «платника податку, що подає декларацію за останній податковий (звітний) рік у періоді, на який припадає дата його ліквідації». Фінзвітність є додатком до декларації з податку на прибуток, який є її невід’ємною частиною.

Ліквідаційний (Неприбутковий) Звіт за останній податковий (звітний) період (рік) подається до контролюючого органу за місцем реєстрації у паперовому вигляді із самостійно проставленою відміткою «Ліквідаційний» (у верхній правій частині першого аркуша). При цьому, неприбуткові організації можуть подати доповнення до Звіту, передбачене п. 46.4 ст. 46 ПКУ, **з поясненням мотивів проставлення відмітки «Ліквідаційний»**, яке може бути складене в довільній формі, **категорія 102.20.02 "ЗІР"**

III. ПЕРЕТВОРЕННЯ КОМУНАЛЬНИХ КОМЕРЦІЙНИХ І СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ЯКА ПРОЦЕДУРА

Повідомлення ДПС, ПФУ про зміну ОПФ: чи обов'язкове?

11.1. Платник податків зобов'язаний повідомляти контролюючі органи за місцем обліку такого платника про його ліквідацію або реорганізацію протягом трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення (крім випадків, коли обов'язок здійснювати таке повідомлення покладено законом на орган державної реєстрації).

Дані про прийняття рішення Дані про прийняття рішення щодо припинення юридичних осіб, відомості щодо яких містяться в Єдиному державному реєстрі, контролюючі органи отримують від державних реєстраторів у порядку інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром та інформаційними системами Центрального контролюючого органу.

розд. XI Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Мінфіну від 09.12.2011 № 1588

Позапланова документальна перевірка проводиться на підставі пп. 78.1.7 ПКУ.

Роз'яснення ГУ ПФУ в Кіровоградській області від 27.03.2025:

Платники, які вирішили ліквідуватися або реорганізуватися, у встановлені терміни звертаються до органів ПФУ для здійснення необхідних заходів відповідно до індивідуальних особливостей господарської діяльності, а саме:

- використання найманої праці; нарахування заробітної плати;
- використання коштів Фонду на оплату листків непрацездатності;
- стан розрахунків з Фондом загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття;
- **стан розрахунків з обов'язкових платежів, адмініструванням яких займаються органи ПФУ.**

Якщо платник у встановлені законодавством терміни не звернувся до органів ПФУ для проведення відповідних дій, держреєстратору направляється повідомлення про наявність заперечень проти проведення державної реєстрації припинення або реорганізації.

Позапланова документальна перевірка проводиться на підставі п. 2.9 Порядку від 02.10.2020 № 23.

Повідомлення банку про зміну ОПФ і закриття рахунків і відкриття нових

Інструкція про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків, затверджена постановою Правління НБУ від 29.07.2022 № 162:

13. Умови відкриття рахунку та особливості його обслуговування і закриття зазначаються в договорі, що укладається між надавачем платіжних послуг та користувачем - власником рахунку, і не повинні суперечити вимогам цієї Інструкції.

Договір банківського рахунку, <...> укладаються між надавачем платіжних послуг та користувачем з урахуванням вимог, визначених Законом та Законом України "Про фінансові послуги та фінансові компанії" .<...>

114. Процедура **відкриття надавачем платіжних послуг нових рахунків і закриття раніше відкритих рахунків користувачів (зміна рахунків) здійснюється в разі:**

1) проведення реорганізації або перенесення обслуговування рахунків у межах одного надавача платіжних послуг;

2) проведення реорганізації надавача платіжних послуг шляхом злиття, приєднання, поділу, виділу;

3) зміни порядку бухобліку рахунків користувачів

1. **Банк потрібно повідомити про припинення юрособи** шляхом перетворення й діяти згідно з **договору банківського рахунку вносяться зміни.**

2. Банк закриває поточні/платіжні рахунки користувачів: на підставах, передбачених законодавством України або договором між надавачем платіжних послуг та користувачем (пп. 4 п. 121 Інструкції № 162).

Припинення юрособи шляхом перетворення є такою підставою.

3. **Кваліфіковані електронні цифрові підписи та електронні печатки анулюються.**

4. **Правонаступник укладає договір банківського рахунку і відкриває нові рахунки в банку та отримує нові КЕП і електронну печатку (за потреби).**

5. Банки зобов'язані надіслати повідомлення про відкриття або закриття рахунку платника податків – юридичної особи (резидента і до контролюючого органу, в якому обліковується платник податків, у день відкриття/закриття рахунку (ст. 69 ПКУ).

Документи дозвільного характеру, ліцензії, сертифікати, декларації

7. Документи дозвільного характеру, дозволи, ліцензії, сертифікати, декларації, погодження, повідомлення та інші публічні послуги, видані (погоджені, надані) підприємству, щодо якого прийнято рішення про його перетворення, є чинними для юридичної особи - правонаступника такого підприємства протягом строку, на який вони видані, за умови дотримання правонаступником вимог ліцензійних умов провадження відповідного виду господарської діяльності та інших вимог законодавства, передбачених для надання документів дозвільного характеру, дозволів, сертифікатів, декларацій, погоджень, повідомлень чи інших публічних послуг, крім випадків, передбачених законом. Дія цієї частини поширюється на підприємства всіх форм власності (у тому числі на підприємства змішаної форми власності).

Що це означає для юрособи- правонаступника, що утворилася внаслідок реорганізації шляхом перетворення:

1. Видані підприємству, що припиняється, дозволи, ліцензії, сертифікати, декларації, погодження, повідомлення є чинними для правонаступника за умови дотримання ліцензійних умов та інших вимог законодавства, передбачених для надання таких дозвільних документів.
2. Потрібно перевірити Ліцензійні умови щодо порядку і строків повідомлення про зміни у зв'язку з реорганізацією. У разі порушення порядку і строку повідомлення – **адмінштраф на підставі ч. 6 і ч. 9 ст 164 КпАП.**
3. Для деяких дозвільних документів передбачена їх заміна (з продовженням чинності на наданий раніше термін).
4. **Дозволи на експлуатацію машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки та на виконання робіт підвищеної небезпеки анулюються у разі реорганізації юрособи шляхом перетворення** (ч. 12 ст. 21 Закону про охорону праці). **Переоформлення можливе лише у разі зміни найменування юрособи.**
5. Дозвіл на роботу іноземцю – у разі реорганізації юрособи до раніше виданого дозволу необхідно внести зміти тобто для внесення змін до дозволу роботодавець має **подати заяву за формою, визначеною в додатку 4 до постанови КМУ від 24.01.2023 № 68, не пізніш як за 30 днів після перетворення** (ст. 42⁵ Закону № 5067-VI).

Як надається земля створеним товариствам

Майно, права та обов'язки підприємства, що припиняється в результаті реорганізації, переходять до правонаступників, крім права господарського відання та права оперативного управління майном усіх форм власності.

Право на земельну ділянку державної або комунальної власності, що належала на праві постійного користування державному або комунальному підприємству, переходить до акціонерного товариства або товариства з обмеженою відповідальністю, створеного шляхом перетворення такого підприємства, в порядку, встановленому [Земельним кодексом України](#).

Дія цієї частини поширюється на підприємства всіх форм власності (у тому числі на підприємства змішаної форми власності).

ч. 6 ст. 14 Закону № 4196

Стаття 120⁻¹. Перехід права на земельну ділянку у разі перетворення державного або комунального підприємства в акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, 100 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі або територіальній громаді

1. <...> Земельна ділянка комунальної власності, що належала на праві постійного користування комунальному підприємству, переходить до акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, 100 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі якого належать територіальній громаді, яке створилося шляхом перетворення такого комунального підприємства і є його правонаступником, на праві оренди строком на п'ять років.

Орендна плата щодо земель сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності в такому разі встановлюється у розмірі не менше 12 відсотків нормативної грошової оцінки земельної ділянки, а якщо нормативну грошову оцінку земельної ділянки не проведено - не менше 12 відсотків нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або області.

Стаття 120⁻¹. Перехід права на земельну ділянку у разі перетворення: .

<...> 2. Акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, 100% акцій (часток) у статутному капіталі якого належать <...> територіальній громаді, яке утворилося шляхом перетворення <...> комунального підприємства, звертається до <...>, органу АР Крим, органу місцевого самоврядування <...>, з клопотанням про передачу в оренду земельної ділянки державної або комунальної власності, що належала державному або комунальному підприємству на праві постійного користування, у порядку, передбаченому [статтею 123](#) цього Кодексу.

3. Рішенням про надання земельної ділянки державної або комунальної власності в оренду акціонерному товариству, товариству з обмеженою відповідальністю, 100% акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі або територіальній громаді, яке утворилося шляхом перетворення державного або комунального підприємства, також здійснюється припинення права постійного користування такою земельною ділянкою.

4. Якщо акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, 100% акцій (часток) у статутному капіталі якого належать <...> територіальній громаді, яке утворилося шляхом перетворення <...> комунального підприємства і є його правонаступником, протягом одного року з дня його державної реєстрації не звернулося у встановленому законодавством порядку до органу . <...>, органу місцевого самоврядування. <...>, з клопотанням про передачу її в оренду, право постійного користування такою земельною ділянкою (крім земельної ділянки, на якій розташовані об'єкти нерухомого майна (будівлі, споруди) **припиняється на підставі рішення зазначеного органу виконавчої влади, органу Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування (із залишенням її у <...> комунальній власності), а **земельна ділянка (щодо земель сільськогосподарського призначення - право її оренди) виставляється на земельні торги.****

На якому праві і за якою вартістю передається комунальне майно

Якщо на день прийняття рішення про перетворення за підприємством, єдиним учасником (засновником) якого є держава або територіальна громада (територіальні громади), закріплено майно на праві господарського відання або на праві оперативного управління, уповноважений суб'єкт управління об'єктами державної власності або уповноважений орган місцевого самоврядування на основі результатів інвентаризації майна підприємства приймає рішення:

про внесення майна, закріпленого на праві господарського відання, до статутного капіталу юридичної особи - правонаступника такого підприємства, крім майна, що не підлягає приватизації;

про передачу майна, закріпленого на праві господарського відання, що не підлягає приватизації, та майна, закріпленого на праві оперативного управління, юридичній особі - правонаступнику такого підприємства на праві узуфрукта державного або комунального майна

До статутного капіталу юридичної особи, створеної шляхом перетворення підприємства, єдиним учасником (засновником) якого є держава або територіальна громада (територіальні громади), не може бути внесене речове право на державне або комунальне майно (в тому числі узуфрукт державного або комунального майна), крім випадків, передбачених законом. *ч. 8 ст. 14 Закону № 4196*

III. ПЕРЕТВОРЕННЯ КОМУНАЛЬНИХ КОМЕРЦІЙНИХ І СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ЯКА ПРОЦЕДУРА

На основі результатів інвентаризації майна підприємства **комісія з перетворення складає передавальний акт, який затверджується** уповноваженим суб'єктом управління об'єктами державної власності або уповноваженим органом місцевого самоврядування.

Внесення державного та комунального майна до статутного капіталу юридичної особи - правонаступника підприємства, єдиним учасником (засновником) якого є держава або територіальна громада (територіальні громади), здійснюється за балансовою вартістю такого майна без проведення його оцінки.
абз. 5 і 6 ч. 4 ст. 14 Закону № 4196

Хто та коли має ухвалити рішення про зміну ОПФ державних підприємств?

Стаття 14. Особливості припинення підприємств у перехідний період

1. Протягом шести місяців з дня введення в дію цього Закону учасники (засновники) підприємства, **уповноважений суб'єкт управління об'єктами державної власності приймають рішення про припинення підприємства** (крім державних некомерційних підприємств), єдиним учасником (засновником) якого є держава, крім підприємств, щодо яких відкрито провадження у справі про банкрутство. — **до 28.02.2026**

2. Підприємство, єдиним учасником (засновником) якого є держава або <...>), **припиняється в результаті перетворення або ліквідації.**

У разі перетворення підприємства, єдиним учасником (засновником) якого є держава або <...>), **уповноважений суб'єкт управління об'єктами державної власності або <...> самостійно обирає організаційно-правову форму юридичної особи - правонаступника** такого підприємства відповідно до положень цієї статті.

3. Державне комерційне підприємство, казенне підприємство **перетворюється в акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю**, 100 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі, **або в державне некомерційне товариство.**

Суб'єкти управління об'єктами державної власності (ч. 1 ст. 4 Закону № 185):

КМУ; міністерства, інші органи виконавчої влади та державні колегіальні органи; Фонд держмайна України; **органи, які здійснюють управління державним майном відповідно до повноважень, визначених окремими законами**; державні господарські об'єднання, державні холдингові компанії, інші державні господарські організації; Національна академія наук і галузеві академії наук.

IV. РЕОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Які організаційно-правові форми можливі для державних підприємств, що перетворюються на товариства?

Діюча ОПФ

У період з 28.08.2025 по 28.08.2028

Державне некомерційне підприємство

Зміна найменування
на

Державне некомерційне товариство

Рішення про перетворення/ліквідацію до 28.02.2026

Державне комерційне підприємство,
Державне казенне підприємство

Перетворення в

Акціонерне товариство (100% акцій - держава)

Товариство з обмеженою відповідальністю
(100% належить державі)

Державне некомерційне товариство

Порядок перетворення державного підприємства в акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, 100% акцій (часток) якого належать державі, затверджується КМУ.

Порядок перетворення державного підприємства в державне некомерційне товариство затверджується Кабінетом Міністрів України.
ч. 3 ст. 14 Закону № 4196

Якщо рішення про перетворення/ ліквідацію держпідприємства не ухвалено?

Якщо уповноважений суб'єкт управління об'єктами державної власності не прийняв рішення про перетворення або ліквідацію державного підприємства (державного комерційного підприємства, казенного підприємства) у строк, передбачений частиною першою цієї статті (до 28.02.2026), Кабінет Міністрів України приймає рішення про передачу єдиного майнового комплексу такого підприємства до сфери управління Фонду державного майна України, крім єдиних майнових комплексів підприємств, що не підлягають приватизації.

Якщо уповноважений суб'єкт управління об'єктами державної власності не затвердив передавальний акт, а юридична особа - правонаступник державного підприємства (державного комерційного підприємства, казенного підприємства) не зареєстрована протягом перехідного періоду, передбаченого цим Законом (у тому числі якщо рішення про перетворення прийнято до введення в дію цього Закону), Кабінет Міністрів України приймає рішення про передачу єдиного майнового комплексу такого підприємства до сфери управління Фонду державного майна України, крім єдиних майнових комплексів підприємств, що не підлягають приватизації.

ч. 10 ст. 14 Закону № 4196

Фонд державного майна України протягом одного року з дня оформлення передачі функцій з управління єдиним майновим комплексом державного комерційного підприємства, казенного підприємства приймає рішення:

про перетворення підприємства в акціонерне товариство або товариство з обмеженою відповідальністю, 100 відсотків акцій (часток) якого належать державі;

про ліквідацію підприємства в порядку, встановленому законом;

про приватизацію єдиного майнового комплексу підприємства в порядку, встановленому законом

ч. 11 ст. 14 Закону № 4196

Чи обов'язково створювати наглядову раду або раду директорів?

Наглядова рада або рада директорів акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, створеного шляхом перетворення державного підприємства (державного комерційного підприємства, казенного підприємства), комунального комерційного підприємства, спільного комунального підприємства, утворюється за наявності критеріїв, визначених Кабінетом Міністрів України або відповідним органом місцевого самоврядування.

Порядок утворення, організації діяльності та ліквідації, повноваження наглядової ради або ради директорів, порядок призначення її членів визначаються законодавством. *ч. 12 ст. 14 Закону № 4196*

Наглядова рада державного унітарного підприємства утворюється за рішенням суб'єкта управління об'єктами державної власності, що здійснює функції з управління підприємством.

Порядок утворення, організації діяльності та ліквідації наглядової ради державного унітарного підприємства (крім підприємств оборонно-промислового комплексу) та її комітетів визначається Кабінетом Міністрів України та переглядається не менше одного разу на п'ять років.

Порядок утворення, організації діяльності та ліквідації наглядової ради державного унітарного підприємства оборонно-промислового комплексу визначається відповідно до [Закону України](#) "Про особливості реформування підприємств оборонно-промислового комплексу державної форми власності".

IV. РЕОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Які нормативні акти має затвердити КМУ для перетворення держпідприємств на товариства?

Порядок перетворення державного підприємства в акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, 100 відсотків акцій (часток) якого належать державі

Порядок перетворення державного підприємства в державне некомерційне товариство

Порядок передачі єдиних майнових комплексів державних підприємств до сфери управління Фонду державного майна України.

Порядок передачі об'єктів державної власності на праві узуфрукта державного майна

Порядок утворення, організації діяльності та ліквідації наглядової ради державного унітарного підприємства (крім підприємств оборонно-промислового комплексу) та її комітетів

Критерії для утворення наглядової ради або ради директорів акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, створеного шляхом перетворення державного підприємства

Порядок і строки оприлюднення інформацію про діяльність державних унітарних підприємств Порядок надання погоджень органом виконавчої влади, що здійснює функції з управління державною власністю щодо залучення внутрішніх довгострокових (більше одного року) та зовнішніх кредитів (позик), гарантії або поручителі за такими зобов'язаннями

IV. РЕОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Порядок **оприлюднення інформації бази даних електронної звітності суб'єктів господарювання державного сектору економіки**

Критерії, відповідно до яких інформація про суб'єкти господарювання державного сектору економіки бази даних електронної звітності суб'єктів господарювання державного сектору економіки не підлягає оприлюдненню у період дії правового режиму воєнного стану або стану війни

Як надається земля створеним товариствам

Майно, права та обов'язки підприємства, що припиняється в результаті реорганізації, переходять до правонаступників, **крім права господарського відання та права оперативного управління майном усіх форм власності.**

Право на земельну ділянку державної або комунальної власності, що належала на праві постійного користування державному або комунальному підприємству, переходить до акціонерного товариства або товариства з обмеженою відповідальністю, створеного шляхом перетворення такого підприємства, в порядку, встановленому [Земельним кодексом України](#).

Дія цієї частини поширюється на підприємства всіх форм власності (у тому числі на підприємства змішаної форми власності).

ч. 6 ст. 14 Закону № 4196

Стаття 120⁻¹. Перехід права на земельну ділянку у разі перетворення державного або комунального підприємства в акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, 100 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі або територіальній громаді

1. Земельна ділянка державної власності, що належала на праві постійного користування державному підприємству, переходить до акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, 100% акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі, яке створилося шляхом перетворення такого державного підприємства і є його правонаступником, на праві оренди строком на 50 років.

Орендна плата щодо земель сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності в такому разі встановлюється у розмірі **не менше 12 відсотків нормативної грошової оцінки земельної ділянки, а якщо нормативну грошову оцінку земельної ділянки не проведено - не менше 12 відсотків нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі** по Автономній Республіці Крим або області.

Як надається земля створеним товариствам

Стаття 120⁻¹. Перехід права на земельну ділянку у разі перетворення державного або комунального підприємства в акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, 100 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі або територіальній громаді

<...> 2. Акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, 100% акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі або <...>, яке утворилося шляхом перетворення державного <...> підприємства, звертається до органу виконавчої влади, <...> визначених [статтею 122](#) цього Кодексу, з клопотанням про передачу в оренду земельної ділянки державної або <...>, що належала державному або <...> підприємству на праві постійного користування, у порядку, передбаченому [статтею 123](#) цього Кодексу.

3. Рішенням про надання земельної ділянки державної або <...> в оренду акціонерному товариству, товариству з обмеженою відповідальністю, 100% акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі або <...>, яке утворилося шляхом перетворення державного або <...> підприємства, також здійснюється **припинення права**

4. Якщо акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, 100 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі або <...>, яке утворилося шляхом перетворення державного або <...> підприємства і є його правонаступником, протягом одного року з дня його державної реєстрації не звернулося у встановленому законодавством порядку до органу виконавчої влади, <...> що здійснюють розпорядження земельною ділянкою державної <...> власності, яка належала державному або <...> підприємству на праві постійного користування, з клопотанням про передачу її в оренду, право постійного користування такою земельною ділянкою (крім земельної ділянки, на якій розташовані об'єкти нерухомого майна (будівлі, споруди) **припиняється на підставі рішення зазначеного органу виконавчої влади <...> (із залишенням її у державній <...> власності), а земельна ділянка (щодо земель сільськогосподарського призначення - право її оренди) виставляється на земельні торги.**

5. Положення цієї статті не поширюються на випадки, якщо господарське товариство, 100% акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі, відповідно до ЗКУ може набувати земельну ділянку на праві постійного користування.

Як передаватимуть майно перетвореним товариствам?

- 1. Внесення державного <...> майна до статутного капіталу** юрособи - правонаступника підприємства, єдиним учасником (засновником) якого є держава <...>), здійснюється **за балансовою вартістю** майна **без** проведення **оцінки**.
- 2. Якщо на день прийняття рішення про перетворення** за підприємством, єдиним учасником (засновником) якого є держава <...>, **закріплено майно на праві господарського відання або на праві оперативного управління**, уповноважений суб'єкт управління <...> на основі результатів інвентаризації майна підприємства **приймає рішення:**
про внесення майна, закріпленого на праві господарського відання, до статутного капіталу юридичної особи - правонаступника такого підприємства, крім майна, що не підлягає приватизації;
про передачу майна, закріпленого на праві господарського відання, що не підлягає приватизації, та майна, закріпленого **на праві оперативного управління**, юридичній особі - правонаступнику такого підприємства на праві **узуфрукта державного <...> майна**.
ч. 8 ст. 14 Закону № 4196
- 3. До статутного капіталу юридичної особи, створеної шляхом перетворення підприємства, єдиним учасником (засновником) якого є держава <...>, не може бути внесене речове право на державне <...> майно** (в тому числі узуфрукт державного <...> майна), крім випадків, передбачених законом.
- 4. У разі неприйняття уповноваженим суб'єктом управління** об'єктами державної власності <...> **рішення про внесення майна, закріпленого** за підприємством, єдиним учасником (засновником) якого є держава <...>, **на праві господарського відання, до статутного капіталу юридичної особи - правонаступника** такого підприємства подальше **володіння та користування таким майном здійснюються такою юридичною особою за правилами, встановленими для майна, переданого на праві узуфрукта державного <...> майна**.
ч. 8 ст. 14 Закону № 4196
- 5. У разі неприйняття уповноваженим суб'єктом управління <...> рішення про передання майна, закріпленого** за підприємством, єдиним учасником (засновником) якого є держава <...>, **на праві оперативного управління**, юрособі - правонаступнику такого підприємства на праві узуфрукта державного <...> майна **володіння та користування таким майном здійснюються за правилами, встановленими для майна, переданого на праві узуфрукта держмайна**.

**ДЯКУЄМО ЗА
УВАГУ!**

Компанія

Комплексні бюджетні системи

Електронна адреса

webinar@kbs.net.ua

Сайт

kbs.net.ua

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ